

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
in the United States :-
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays :-
50,000 Readers :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 180. — ŠTEV. 180.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 2, 1916. — SREDA, 2. AVGUSTA, 1916.

VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Situacija na zah. fronti. Brzovjaka nemšk. cesarja.

ANGLEŠKO VOJNO MINISTRSTVO POROČA, DA SE NI NA ZAPADNI FRONTI PRIPETILO NIČESAR POSEBNEGA. — NEMCEM SO SE IZJALOVILI NAPADI PRI LIHONSU. — FRANCOZOM SE JE POSREČILO ZAVZETI PAR NEMŠKIH STRELNIH JAR KOV. — KOT PONAVALI, JE NEMŠKI CESAR TU DI OB DVELETNICI VOJNE ZVRNIL VSO KRIVDO NA ZAVEZNIKE. — BOJ ZA OBSTANEK.

London, Anglija, 1. avgusta. — Angleško vojno ministrstvo je izdalo sledeče poročilo:

— V splošnem se ni situacija na zapadnem bojišču čisto nič izpremenila. Severno od Bazentin-le-Petit smo odbili vse sovražniške napade. Ponoči so se vršili vroči artilerijski spopadi.

Pariz, Francija, 1. avgusta. — Francosko vojno ministrstvo poroča:

— Naši letalci so izstrelili nemški zrakoplov severno od Verduna. Zrakoplovec je padel za nemško bojno črto.

Severno od reke Somme je vpriporil sovražnik več napadov, ki so se mu pa vsi izjalovili.

Severno od Avre so poskušali Nemci prodreti do naših pozicij pri Lihonsu. Ko so se že čisto približali svojem cilju, smo z vso silo navalili nanje in jih pogнали z težkimi izgubami v beg.

Zapadno od Pont-au-Mouson je sovražnik eksplodiral tri mine.

Po noči se ni ničesar posebnega pripetilo.

Iz večernega poročila vojnega ministrstva je razvidno, da so zavzeli Francozi več nemških strelnih jarkov med Estrees in Belloy ter vjeli 60 nemških vojakov.

Amsterdam, Nizozemsko, 1. avgusta. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so Nemci začeli utrjevati okoli Laona in St. Quentin. V ta dva okraja so spravili veliko artilerije in močna okopa.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Da imajo Nemci gozd Foureux še vedno v svojih rokah, je razvidno iz današnjega poročila nemškega generalnega štaba:

— Severno od Somme je prišlo med nami in Francozi do vročih bojov. Angleži so bili vdrlji z zapada v gozd Foureux, toda po kratkem boju so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Severno od Fleury smo razdeljali neko francosko pozicijo. Ko smo eksplodirali par zapopov, so naše patrulje vjele več sovražniških oddelkov, ki v svoji razburjenosti niso vedeli kam bežati.

Na zapadnem bojišču se operacije za nas prav ugodno razvijajo.

Amsterdam, Nizozemsko, 1. avgusta. — Ob priliki druge obletnice napovedi vojne je poslal nemški cesar svojim vojakom sledečo brzovjako:

Tovariši! Potekli sta dve leti vojne. Kot v prvem, so se tudi v drugem letu nemški vojaki zelo proslavili. Na vseh frontah ste prizadeli sovražnikom velike izgube.

Celo na morju, kjer je imela dozdaj Anglija vso pravico, ste se izborni izkazali.

Nemški cesar je ponosen na vas, vsa Nemčija vam je hvaležna. Spomin na naše mrtve tovariše bo večni. Istotako bo večna tudi vaša slava.

Vi ste straža, ki bo obranila Nemčijo pred sovražniki. Vi veste, kakšna dolžnost vas veže do domovine; največjo pohvalo zaslužite, ker to dolžnost tako vestno in hrabro izpolnujete. Prepričan sem, da boste z božjo pomočjo zmagali.

Viljem.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Cesar Viljem je poslal danes nemškemu državnemu kancelarju sledeče sporočilo:

Danes je minilo že dvoje let, odkar so me prisilili sovražniki Nemčije, pozvati vojake k obrambi cesarstva.

Nemški narod je preživel dve leti velikega junaštva in velikega trpljenja. Armada in mornarica sta si priborili največjo slavo. Na tisoče in tisoče naših tovarišev je prelilo svojo kri za domovino.

Ni pa junaštvo samo na bojišču pač pa tudi doma. Možje, žene in otroci prenašajo mrno in hrabro vse trpljenje.

Bog je bolj blagoslovil nemška polja in njive kot so smeli kmetje upati. Vse prizadeva, da bi se pridelke pravilno razdelilo med vse prebivalstvo.

Nemčija se bori za svojo eksistenco. Ona si je svesta svoje moči in zaupa v Boga. Pripravljena je vstrajati do konca, in ker bo vstrajala, bo tudi zmagala. Še nikdar nisem bil tako prepričan, kot sem zdaj, da je Nemčija nepremagljiva. Sovražnik je mislil, da jo bo v par mesecih uničil, toda kot se vidi, se mu to ne bo nikdar posrečilo.

Mi bomo živeli prosti in močni med ostalimi narodi zemlje. Te pravice nam ne bo nikdo odvzel. Prosim vas, sporočite to narodu.

Splošna stavka proti.

V New Yorku bodo najbrže zastavkali vsi uslužbeni cestnih in nadcestnih železnice.

Newyorški župan Mitchell si na vse načine prizadeva, da bi dosegel sporazum med stavkarji in ravnateljstvi cestnih železnice, toda kot kaže, se mu to ne bo posrečilo.

Ker se govori, da bodo v kratkem zastavkali tudi uslužbeni na deželnih in podzemskih železnice, je naprosil župan policijskega komisarja, da naj se posvetuje z governerjem, na kak način bi se poskrbelo v tem slučaju za varnost mesta.

Včeraj zvečer se je vršila tozadevna konferenca. Governer Whitman je obljubil, da bo imel pripravljene vse milicije, ki so še ostali v državi New York. — Teh milicijarjev je kakih 10,000.

Milicijari bodo pomagali policiji in že v kali zatrti vsako demonstracijo.

Včeraj je vstopilo v unijo parsto uslužbenec New York Railways Co.

Zvečer se je vršil shod, na katerem so pozivali governiki navzoče motormane in konduktorje k stavki.

Ker bi bil v slučaju stavke New York skoraj brez vseh prometnih sredstev, je jasno, da bodo morale železniške družbe na vsak način ugoditi stavkarjem.

Casement.

London, Anglija, 2. avgusta. — Jutranje časopisje je sporočilo, da so vse priprave za usmrtnitev irskega patriota Casementa gotove. — Obesili ga bodo v četrtek jutraj ob devetih v Pentonville jetnišnici.

Smrtno obsodbo bo izvršil nek človek po imenu Ellis, ki je po svojk brivce v Rochdale. — Za svoje delo bo dobil pet funtov šterlin. gov.

Pri obešanju bodo navzoči samo jetniški uradniki.

Boji v Vzhodni Afriki.

London, Anglija, 1. avgusta. — O bojih v Nemški Vzhodni Afriki je bilo izdano danes sledeče poročilo:

Polkovnik Vanderventer je zaplenil na svojem pohodu proti Dodoni 4000 glav živine. Bolj proti vzhodu je generalni major Hoskins pregnal sovražnika od reke Usumbare.

Angleži so zavzeli pristanišče Pangani.

Kitajski parlament.

Peking, Kitajsko, 1. avgusta. — Danes se je sestal kitajski parlament. Navzočih je bilo 400 poslancev.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREZPLAČNEM BRZOVJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju.

To sveto je dodati dnevnemu kursu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K.

Brezplačne pošiljave grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošiljajo deparne nakasnice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljave dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgodilo se pa kaj lahko, da pošiljatelj traja tudi dalj časa in to, ako se nepravilno napake pri brezplačnem brzovjavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča nakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati: pošiljatelj naj se po brezplačnem brzovjavu.

FRANK SAKNER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

"Deutschland."

Včeraj je zapustil nemški podmorski čoln "Deutschland" baltimorsko pristanišče.

Baltimore, Md., 1. avgusta. — Nemški podmorski čoln "Deutschland" je odplul včeraj zvečer malo pred šestimi uro v spremstvu vlačilnega čolna "Thomas F. Timmins" iz baltimorskega pristanišča po Chesapeake zalivu. Če bo brez prekinjenja nadaljeval svojo pot, bo jutri jutraj še pred solničnim vzhodom pri Virginia Capes. Predno je odplul, ga je mostvo pobarvalo z zeleno barvo. Ker je med zeleno barvo tudi več belih prog, ga bo na visokem morju jako težko razločiti.

Iz precej zanesljivega vira se je doznalo, da bo dospel jutri v neko ameriško pristanišče drugi nemški trgovski podmorski čoln, "Bremen". "Bremen" se je podal 12. julija iz nekega nemškega pristanišča proti Helgolandu. Odtam je odplula po preteku par dni proti Ameriki.

Avstrija in Italija.

Ob Monte Cimone se vrše izvanredno vroči boji. — Artilerijski spopadi ob reki Soči.

Rim, Italija, 1. avgusta. — Vrhovno poveljstvo italijanske armade razglasa:

V dolini reke Adige se je razvila vroča artilerijska bitka, ki še ne bo tako kmalo končana.

V dolini reke Astice je napadel sovražnik naše postojanke pri Monte Cimone, pa ni mogel kljub velikemu prizadevanju ničesar opraviti. Avstriji so vpriporili pet ali šest napadov, pa so se morali vselej umakniti.

Enako je bilo tudi jugovzhodno od Casteletta na planoti Sette Comuni.

V dolini Trevigno smo zasedli vas Paneveggio.

30. julija je začel obstreljevati sovražnik naše postojanke pri gozdu Forcella. Zatem je vpriporil splošen napad, katerega smo z velikimi izgubami odbili.

Na soški fronti se ni ničesar posebnega pripetilo.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Poročilo, ki ga je izdal avstrijski generalni štab o položaju na italijanskem bojišču, se glasi:

V Dolomitih smo odbili vroč sovražniški napad. Ob Soči se vrši vroča artilerijska bitka.

Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Mir.

London, Anglija, 1. avgusta. — Ob dvehletnici napovedi vojne se je vršilo na Danskem 20^a na Švedskem pa 300 mirovni zborovanj.

Po vseh cerkvah so brali maše za kmalošnji izid vojne.

Kodanjska "Politiken" piše: — Kaj nam pomaga zvenenje, kaj nam pomagajo lepi govori. — Oglejmo si stvar kot je v resnici.

Dve leti se že bijejo, pa še zdaj nič ne kaže, da bi nastal mir. Ne bojte se, ne bo še tako kmalo konec bojev in strašne revščine.

Gozdni požar.

Detroit, Mich., 1. avgusta. — V severnem delu notranjega Michiganu divja strašen gozdni požar. Tako velikega požara ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

POZOR ROJAKI V FOREST CITY, PA.

V kratkem bo obiskal rojake v Forest City in okolici naš zastopnik

Mr. Janko Flečko, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh okoliših na roko.

Zavezniške izgube.

Uradno nemško poročilo o zavezniških izgubah. — Večkratno prekršnje ljudskega prava.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Nemški generalni štab je izdal jako zanimivo statistiko, iz katere je razvidno, da so izgubili zaveznički do 31. julija 1916 49 bojnih ladij, ki so reprezentirale vsega skupaj 562,000 ton. Od ladij je bilo 40 angleških s 485,000 tonami.

Avstrija in Nemčija sta izgubili v tem času 30 bojnih ladij (162,000 ton).

Angleži so izgubili 11 navadnih bojnih ladij, 17 oklopnih križark in 12 križark.

Nadalje so izgubili zaveznički 1303 trgovske ladje, ki so imele 2,000,677 ton displacementa.

V poročilu nemškega admiralnega štaba je tudi omenjeno, da so zaveznički v zadnjem letu 38-krat prekršili ljudsko pravo.

Zaveznički so potem takem izgubili trikrat več kot pa Avstrija in Nemčija.

Boji pri Solunu.

Pariz, Francija, 1. avgusta. — O operacijah na Balkanu je bilo izdano danes sledeče uradno poročilo:

Srbi so pogнали Bolgare iz doline Mogjenice in zasedli vas Zborško.

26. julija se je vršila severno od Pojara vroča bitka, v kateri so bili Srbi zmagovalci. V primeri z Bolgari so izgubili Srbi primeroma jako malo vojakov.

Na ostali fronti se boji nadaljujejo.

Ob reki Vardar divja vroča artilerijska bitka. Obe stranki imata precejšnje izgube.

Pogodba med Italijo in Nemčijo.

Pariz, Francija, 1. avgusta. — Tukajšnje časopisje poroča, da Nemčija zato ni napovedala Italiji vojne, ker je bila leta 1891 sklenjena med obema državama neka trgovska pogodba. — Ta pogodba je bila leta 1904 obnovljena.

Italija je zdaj pogodbo zavrgla ter s tem pokazala, da želi vojno z Nemčijo.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vsled negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena v Ameriko v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljave do preklica le pod pogojem, DA SE VSELE VOJNE IZPLAČAJU MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati samorejo le samode. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljavo toliko časa, da se izplača na določenih nalog. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Gros:		Gros:	
K	\$	K	\$
5....	30	120....	16.80
10....	1.60	130....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4.40	170....	23.80
35....	5.10	180....	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250....	35.00
55....	7.90	300....	42.00
60....	8.60	350....	49.00
65....	9.30	400....	56.00
70....	10.00	450....	63.00
75....	10.70	500....	70.00
80....	11.40	550....	77.00
85....	12.10	600....	84.00
90....	12.80	650....	91.00
95....	13.50	700....	98.00
100....	14.20	750....	105.00
110....	15.40	800....	112.00
		850....	119.00
		900....	126.00
		950....	133.00
		1000....	140.00

Ker se zdaj cene denarja skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakasovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi nakasnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na napad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi nakasnik list v roko, se pri nas cene morda še večkrat spreminjajo.

TVEDKA FRANK SAKNER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nemci pravijo, da je ruska ofen. pri Lutsku vstavljena.

NEMCI SO KONCENTRIRALI OB REKI STOHOV VELIKO MNOŽINO VOJAKOV, KATERIM SE JE ZDAJ POSREČILO ODBITI VSE RUSKE NAPADE. — BOJI MED AVSTRIJCI IN RUSI V PODNOŽJU KARPATOV. — TURŠKI VOJAKI V LVOVU. — ARMADNA SKUPINA GENERALA LINSINGENA JE VJELA MESCA JULIJA 11,000 JETNIKOV. — RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, Rusija, 1. avgusta. — Vrhovno poveljstvo ruske armade je izdalo danes sledeče poročilo:

— Pri vasi Smolary je napadla nemška infanterija ruske čete, ki se nahajajo na levem bregu reke Stohod. Naši hrabri vojaki so pogнали sovražnika nazaj in mu prizadeli velike izgube.

Popoldansko poročilo se glasi:

— Ruske čete, ki se bore ob reki Stohod, so pognale sovražnika proti zapadu. Pri Kovlu in Lutsku smo odbili vse sovražniške napade. Ruskim četam se je posrečilo prekorati reko Koropiec, kljub temu, da je sovražnik razdeljal vse mostove. Ko so dospele na zapadni breg reke, so vjele več tisoč vojakov.

London, Anglija, 1. avgusta. — Preko Amsterdama je dospelo z Dunaja več brzovjav, iz katerih je razvidno, da je civilno prebivalstvo že začelo zapuščati Lvov.

Na Dunaj in v Budimpešto prihajajo neprestano transportni vlaki, ki vozijo iz Lvova razne potreščine. Dunajsko časopisje poroča, da je skoraj vse civilno prebivalstvo odšlo iz Lvova.

Iz Rima poročajo, da se je Rusom posrečilo obkoliti armado generala Bothmera. Težka nemška artilerija je začela zapuščati Kovel.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Vroča borba, ki se vrši na vzhodnem bojišču, še ne bo tako kmalo končana. — Najbolj vroči boji divjajo v Voliniji in vzhodnem delu Galicije. Zapadno in jugozapadno od Lutska so se morale ruske čete z velikimi izgubami umakniti.

Armadi generala Linsingena, ki je razpostavljena ob Stohodu, se je posrečilo odbiti vse ruske napade.

Zapadno in jugozapadno od Burkanova so čete generala Bothmera zavstavile rusko ofenzivno prodiranje.

Pri tej priliki so vjeli Nemci 500 vojakov.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so vjeli Avstriji in Nemci mesca julija južno od reke Pripet nad 29,000 ruskih vojakov. Zapolnili so tudi več kot sto strojnih pušk in drugega vojnega materiala.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Oficielno poročilo velikega nemškega generalnega štaba se glasi:

— Proti prekopu Oginski je prodirala neka ruska stotinja. Naša artilerija je dopustila, da so se Rusi čisto približali prekopu, zatem je pa začela streljati nanje. Od cele stotnije se ni niti enemu vojaku posrečilo pobegniti.

Ob jezeru Nobel se vrše vroči artilerijski boji. Nek ruski bataljon, ki se je nahajal ob vzhodni strani jezera, se je moral z velikimi izgubami umakniti.

Severno od mesta Smolary smo odbili tri ruske napade.

Južno od Turije se vrše boji z ročnimi granatami, ki pa nimajo nikakega upliva na splošni položaj.

Mesca julija se je posrečilo četam generala Linsingena vjeti 70 ruskih častnikov in 10,800 mož.

Dunaj, Avstrija, 1. avgusta. — Avstrijski generalni štab je podal danes sledeče poročilo o situaciji na vzhodni fronti:

— Severozahodno od Kolomeje so vpriporili Rusi večeraj več vročih napadov, katere smo pa z lahkoto odbili.

Rusko ofenzivno prodiranje zapadno od Lutska je vstavljeno.

Mesca julija so vjele avstrijske čete južno od reke Pripet 18,000 ruskih vojakov. Med jetniki se nahaja tudi 50 častnikov.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Na Dunaju je bilo izdano večeraj sledeče uradno poročilo:

— Rusi so vpriporili dne 30. julija južno od Kirlibabe vroč napada, toda Avstrijem se je posrečilo poghati napadalce v beg in jim prizadeti težke izgube.

V jugovzhodnem delu Galicije vlada mir.

Berlin, Nemčija, 1. avgusta. — Iz Lvova poročajo, da se nahaja tam veliko število turških častnikov. Turške čete, ki prihajajo v Lvov, ostanejo tam le par dni, zatem se pa takoj podajo na fronto.

Bojev z Rusi se bo udeležilo v kratkem času kakih sedemdeset tisoč turških vojakov. Turkom bodo poveljevali deloma domači, deloma nemški častniki.

Razna poročila, da so začeli Avstriji zapuščati mesto Lvov, so neresnična. Glavnemu mestu Galicije ne preti zaenkrat še nobena nevarnost. Mesto je dobro utrjeno in bo vzdržalo vsak

"GLAS NARODA"

(Slovenski Dnevnik)
 Owned and Published by THE
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
 (a corporation)
FRANK SAKSER, President,
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
 and addresses of above officers:
 31 Cortlandt Street, Borough of Man-
 hattan, New York City, N. Y.

Na celo leto vsakega lista na Ameriko in
 Canada \$3.00
 pol leta \$1.50
 leto leta na mesto New York 4.00
 pol leta na mesto New York 2.00
 Svropsko na vsoto leta 4.50
 " " pol leta 2.25
 " " četrt leta 1.10

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
 izvenredni nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Issued every day except Sundays and
 Holidays.
 Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Duplat brez polpina in osebosti ali ne
 priobčujo.

Dinaj naj se blagoviti politični pa -
 Money Order.

Prilagam tudi kraja naročnikov pre-
 stavo, da se nam tudi prejmejo bi-
 bližnje namani, da hitreje naj-
 demo naslovika.

Depotom in političnim naročnikom
 naslov:

"GLAS NARODA"
 31 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Po dveh letih.

Včeraj je minilo dve leti, od-
 kar se je začelo po celi Evropi
 splošno klanje. — Takih grozodej-
 stev še ni videl svet. Evropa ni bi-
 la še nikdar tako opustošena. Na
 milijone in milijone mater sklanja
 v tihi žalosti glave. Te matere so
 izgubile najdražje, kar so imele.

Te dni se je prelilo na poteke
 solza v spomin tistim, ki so postali
 žrtve te najstrašnejše vojne.

Ob tej strašni obletnici se pa
 ni porodila v teh ljudeh samo žal-
 lost, pač pa tudi srd in jeza.

Jeze se na zločinske povzročitel-
 je vseljnega klanja, na vladarje
 in diplomate, jeze se sami nase,
 ker so se pustili prevariti glede
 začetka in vzrokov vojne, jeze se,
 ker so se dali prevariti od ljudi,
 katere so že tolikokrat vjeli na la-
 ži in so jih že neštokrat označili
 kot nesramne lažnjive.

Jeze se, kar ni mogla vsa toli-
 ko proslavljena civilizacija dvigni-
 ti narodov na tako višino, da bi ne
 šli na povelje svojih poglavarjev
 v klanje.

Jeze se, ker niso dvignili orožja
 proti svojim zatiralcem in ker ni-
 so mahoma napravili vojni konca.
 Nekateri so tako zaslepljeni, da
 še vedno mislijo, da je bila vojna
 potrebna, ker se je morala ta ali
 ona država boriti za svoj obstoj,
 nekateri še vedno govorijo o gospo-
 darskih vzrokih vojne.

Pri tem seveda pozabljajo, da
 bi nikdar ne prišlo do tega, če bi
 ne bilo kraljev in vladarjev, če bi
 ne bilo princev in privilegijev.

Politična in gospodarska na-
 sprotna, katere smatramo nekateri
 za vzrok vojne, bi se dala mirnim
 potom poravnati. Poravnalo bi se
 se jih brez topov in granat. Tega
 pa nečijo pripoznati oni, ki so že
 leta in leta ščuvali narod proti na-
 rodu ter si z vsemi mogočimi sred-
 stvi prizadevali vzbuditi srd in lju-
 deh. Žal, da se jim je to tako do-
 bro posrečilo.

Vlade so na krmilu, in ker ho-
 čejo obdržati nekaj svojega ugleda,
 se poslužujejo časopisja.

Časopisje brizga strup v prazno-
 verno maso, ki se razburja in v
 razburjenju žrtvuje samega sebe.

Navadno ljudstvo ne vidi in ne
 vidi, da se vladarji le izjemoma
 zavzemajo za ono, kar pridigujejo.

Priprosto ljudstvo noče izpri-
 deti, da se noben vladar ne poda
 v strelni jarek, katerega sovra-
 nik najbolj obstrlejuje, da se no-
 ben vladar noče podati v nevar-
 nost.

Na povelje teh vladarjev pa te-
 če kri nečutih mož in mladeni-
 čev. — Zakaj teče? — Za prazen
 nič!

Ali je bilo res, kar so pridigo-
 vali narodu, da je nastalo v njem
 sovražništvo do sosednjega naroda?

Ali je bilo res, da je bilo treba
 braniti de-
 želo, ali so bile res žene in otroci
 v nevarnosti?

Vladarji so se poslužili lepih be-
 sed o obojnostni sovražnosti, o groz-
 nom zatiranju, o borbi proti bar-

barstvu, o zmagi resnice, pravice
 in pravičnosti.

O tem so govorili, zmedli lju-
 dem pamet in so imeli uspeh.

Slišati je bilo celo besedo, da je
 kultura v nevarnosti.

Kdaj je pa še zahtevala kultura
 vojno?

Ali vojna ne ubija vsega, kar je
 kultura vzbudila plemenitega v
 človeku?

Ali vojna ne napravlja živali iz
 človeka?

Niti divjaki bi se ne posluževali
 tako smrtonosnega orožja kot se
 poslužujejo zdaj evropski na-
 rodi.

Kaj je cilj vojne, katere že dve
 leti pobija človeštvo? Kdor hoče
 vedeti, bo videl, da je za vsemi fra-
 zami o cesarju, domovini in pro-
 stosti le boj za interese.

Vojna je borba za nadgospod-
 stvo, za povečanje lasti in ojače-
 nje sile.

Dobiček, denar, veliko denarja
 — to je duša vojne.

Narodi se še niso prebudili in se
 morda ne bodo še tako kmalo.

Mogoče bo treba še dve leti vojne,
 predno bodo spoznali, na kako ne-
 sramesn način so se vladarji nor-
 čevali iz njih?

Toda čas bo prišel.

Tedaj pa gorje onim, ki so za-
 krivili to strašno nesrečo.

**Avgust 1914 —
 avgust 1916**

Maks Osborn, posebni dopisnik
 "Vossische Zeitung", ki se mudi
 znanj na zahodni fronti, je poslal
 svojemu listu zelo pesimističen
 dopis glede situacije v Evropi;
 pravi, da "zdaj, ko se končuje
 drugo leto svetovne vojne, angel
 smrti z večjo krutostjo gospodari
 nad nemško armado kot je kdaj
 poprej". Pravi, da stoji Nemčija
 danes na drugem stališču kot je
 stala v avgustu leta 1914. "Visi-
 mo med življenjem in smrtjo",
 pravi Osborn. Razlika med polo-
 žajem, v katerem je bila Nemčija
 pred dvema letoma, in med polo-
 žajem, v katerem je zdaj, ko se
 pričinja tretje leto svetovne voj-
 ne, je precej drugačna.

Pred dvema letoma ni nemško
 ljudstvo vedelo za zlo, katerega
 vsebuje pruski militarizem; se
 manj je vedel ostali svet.

Kajzer je že neštokrat izjavil,
 da je tekot celega svojega vla-
 danja delal samo zato, da je vzdr-
 ževal mir v Evropi; mir je vzdr-
 ževal s pomočjo svojega milita-
 rizma, tako pravi on.

Nepresodno, kratkovidno in op-
 timistično ljudstvo, ki takoj pri-
 me za vsako besedo, ki pride iz
 ust kakega cesarja, kralja ali
 princea, je seveda vrjelo njegovim
 besedam.

Toda v juliju leta 1914, ko je
 Franc Jozef z dovoljenjem oziro-
 ma po naročilu berlinske vlade
 napovedal vojno Srbiji, je prišla
 za nemški narod najtemnejša pe-
 rioda; in takrat je postal "naj-
 večji zagovornik mira" — nem-
 ški cesar — vojni lord, pred ka-
 kterim je skoro do zadnjega časa
 klečala cela Evropa, oziroma vsa
 klečala bi bila, ako se ne bi bili
 nemški diplomati tako grozno
 vračunali.

Kot pravi Maks Osborn: Nem-
 čija stoji danes na drugem stali-
 šču kot je stala v avgustu l. 1914.

Nemški narod je ravno tam kot
 je bil leta 1914 v mestu avgustu.
 Nemški narod gre zdaj ravnotako
 v klavnico na povelje svojega
 vojnega gospoda kot je šel pred
 dvema letoma; samo dve majhni
 razliki sta, da se zdaj nemški na-
 rod brani svojega "sovražnika",
 medtem ko je bilo leta 1914 ravno
 nasprotno; druga razlika je pa ta,
 da nemški narod zdaj veliko več
 trpi, da mora utrpeti veliko večje
 žrtve in da je bil leta 1914 nem-
 ški narod močan, medtem ko se
 bori zdaj z malone zadnjimi
 močmi.

Na drugem stališču se nahaja
 vlada.

Pred dvema letoma je tirala v
 boj moč, ki so šli na bojno polje
 skoro veseli, krvoželjni in pijani
 sovraštva, ki jim ga je vcepilo
 vsenemstvo. Takrat so bili vsi pre-
 pričani, da bo zmaga njihova.

Danes je to vse drugače. Gredo
 še v boj, toda ne več s takim ve-
 seljem, kajti zdi se jim, da ni ta-
 ko kot so bili pričakovali, zdi se
 jim, da preti nevarnost njihove-
 mu narodu.

Nemška vlada tira v boj zadnje
 stotice svojega vojaštva.

Tiran Nero in Hun Atila bi se
 zdrznili, ako bi kaj takega poč-
 njala.

Danes mora cel svet simpatizi-
 rati z nemškim narodom, ki je po-

stal tako velikanska žrtev največ-
 jega zla za človeštvo — pruskega
 militarizma.

Nemški narod je bil hipa-ti-
 ran, in s takim se je potem delalo
 kot so pač hoteli.

Počasi, zelo počasi, toda gotovo
 prihaja vsa kruta resnica v mož-
 gane nemškega naroda; pa prišel
 bo čas, ko bo tema izginila, ko bo
 postalo nemškemu narodu jasno
 in bo obračunal z onimi, ki misli-
 jo, da jih je Vsemogočni poobla-
 stil, da tirajo narode v smrt.

Nemčija je šla leta 1914 s svo-
 jim imperializmom v vojno z na-
 menom podjarmiti del sveta, med-
 tem ko so druge države — razven
 onih, katere je hipotizirala Nem-
 čija — šle proti lastni volji, šle
 so, ker so morale, ker so morale
 braniti sebe oziroma druge drža-
 ve, ki bi lahko postale žrtve nem-
 škega militarizma in izgubile ne-
 odvisnost.

Nemška vlada hoče zdaj vtp-
 sti svojemu narodu v glavo, da je
 krivda zaveznikov, da se ni pri-
 šlo do sklepanja mira, češ, mi
 smo osvojili že toliko in toliko o-
 zemlja, ti bojaželjni zavezniki se
 pa še vedno in vedno branijo in
 nas hočejo spoditi ven.

Gotovo je, da bi zavezniki rav-
 notako radi sklenili mir kot Nem-
 čija. Francija bi ga rada, Anglija
 tudi, Rusija, Italija in vsi drugi
 si žele, da bi čimprej nastopil.

Toda vprašajmo se, ako je res
 krivda zaveznikov, da vojna tako
 dolgo traja? Nekateri bodo rekli:
 Da. Zato, ker se niso uklonili
 nemškemu imperializmu in milita-
 rizmu. Zato, ker se branijo, ker
 hočejo spoditi Nemce iz ozemlja,
 ki so ga Nemci zavzeli in plačali
 zanj ogromne potoke krvi.

Kdor tako govori, ni žnjim ne-
 kaj prav.

Vsak je opravičen, da se bori
 za ono, kar je njegovo.

Zavezniki nočejo Nemčije; —
 Nemčijo naj imajo Nemci sami.
 Potrebno pa je, da se nemški na-
 rod vkroji, da se ga spametuje,
 da postane tako dostojen član
 svetovne družine.

**Konvencija društva sv.
 Barbare.**

Kot član društva sv. Barbare,
 spadajoče v Forest City, Pa., si
 želim nekoliko omeniti peto gl.
 zborovanje.

Čas se bliža in se vsi člani, po-
 sebno pa izvoljeni delegatje trudi-
 jo in premišlujejo, na kakšen
 način bi se moglo kaj boljše ga u-
 rediti za vprospeh, napredek in
 gotov obstanek. Dozdej napredu-
 jemo vsi več ali manj, akoravno
 smo samostojni. Ali pravega ob-
 stanika si ne moremo zagotoviti,
 čeprav imamo tisoče članov. Ne-
 kateri člani od društev, Zvez in
 Jednot kot tudi jaz sam sem mne-
 nja, da bo prišel čas prejalisej,
 da se bomo združili vsi skupaj v
 eno združenje in si s tem zagoto-
 vili obstanek vseh društev, Zvez
 in Jednot. In da si delegatje pri-
 hranijo debato, zaradi tega zdu-
 ženja, si želim omeniti, da ne bo
 več kar volili za združenje, tem-
 več da bodo prav preudarili, na
 kakšen način bi bilo najboljši za
 vse članstvo vseh društev, Zvez in
 Jednot. Naprimer člani, ki spada-
 jo pod dve društvi, Zvezi ali Jed-
 not; oni bi bili povsem težko pri-
 zadeti, ako bi se samo eno Jedno-
 to ustanovilo in vse druge od-
 stranilo.

Člani, ki plačujejo v dve ali tri
 Jednote in si skrbno plačujejo
 mesečne prispevke ter se trudijo
 za obstanek narodnosti, vere in
 svobodomiselnosti, oni se s tem
 ne strinjajo, da bi se samo eno
 upoštevalo in druge odstranilo.

Čitam dopise društev in Jednot
 in res lepa je misel o združenju.
 Ali na kak način bi se najhitrejši
 mogli zediniti? Narodnosti smo
 vsi ene, katoličani smo vsi. V svo-
 bodni doželi si želimo vsi napre-
 dek in gotov obstanek, ne glede
 na narodnost, vero ali svobodno-
 miselnost. Združeni bomo dosegli
 obstanek. Eden in eden sta dva
 dva, dva in dva so štiri. To vemo
 vsi, da to ni vera, to se more do-
 kazati vsem. Vera je to, kjer ve-
 rujemo v Boga, kjer so tri božje
 osebe skupaj in en sam Bog; to
 je vera in trdna vera, ker ga še
 ni človeka na svetu, da bi nam
 mogel natančneje dokazati in če
 bi nam mogel vse prav razodeti,
 potem bi tudi ne verovali, ker po-
 tem bi bili vsi zmnožni za Boga.

Zatorej, bratje, delujete skložno!
 Ustanovi naj se nov razred v sredi-
 ni Združenih držav. Jednote, Zve-
 ze, društva in samostojna društva
 naj bi plačala v ta urad od vsa-
 kega člana eno petino, da bi za-

Ozdravljen

biti od mernega ka-
 tarja, bolnih ledic, pe-
 denje urina, zgubo se-
 mena, žledolnih bo-
 leznih in revmatizma,
 pomeni za vsakogar
 pravo srečo. Ako se ho-
 čete ozdraviti, od teh
 kroničnih bolezni, pi-
 šite za pot — na:

J. F. DOLANC,

P. O. Box 67, Detroit, Mich.

dostovalo za usmrtnino na vse
 certifikate, ne glede, da je član
 spadal pod dve, tri ali celo štiri
 Jednote.

Njegov težko zaslužen denar ga
 opravičuje do pravice, koje si je
 priboril skozi število let in bo še
 znanprej skrbno plačeval meseč-
 ne prispevke za društva in Jed-
 note, h katerim spada sedaj.

Ter od sedanjih glavnih uradov
 naj bi se pošiljalo mesečnino na
 ta nov urad po lestvici, kakoršno
 bi se uredilo, da bi zadostovalo
 za usmrtnino.

Bolniške prispevke in podpore
 naj bi plačevale kakor dosedaj
 društva, Zveze in Jednote po svo-
 jih pravih.

Po preteku enega leta bi se do-
 kazalo, da smo na boljši podlagi
 in potem bi se dalo še kaj boljše
 ga urediti v prid vsemu članstvu
 širom Amerike.

Ker bode imela J. S. K. J. tudi
 svoje zborovanje v septembru, za-
 tegadel delujete skložno, da dose-
 žemo številki eden in eden, da bo-
 sta dva in potem druge štiri in
 tako naprej, da se uverimo za ob-
 stanek in svobodo.

Delujete najprvo v prid našega
 slavnega društva sv. Barbare in
 potem šele za združenje, ne da bi
 drugi člani mislili, da se jih hoče
 podjarmiti in njih težko prihra-
 niti denar odvzeti ter reči: ho-
 čoš, nočoš, moraš. Ne, to se ne sme
 zgoditi!

Vsi za novo izvoljeni urad in
 enake pravice, ali pa ostanimo kot
 smo!

Želim veliko uspeha pri obeh
 zborovanjih in v vseh uradih pod-
 pornih društev, Zvez in Jednot
 širom Amerike. Pozdrav!

Fran Komats,

R. F. D. 2, Box 201,

Smithfield, Fayette Co., Pa.

Dopisi.

New York, N. Y. — V nedeljo,
 dne 6. avgusta, priredi tukajšnje
 društvo sv. Frančiška št. 46 svoj
 devetnajsti letni piknik v znanem
 Henry Walters Emerald Parku,
 Myrtle Ave., cor. Martin Ave.,
 Glendale, L. I. Začetek ob eni uri
 popoldne. Vstopnina za osebo 15¢.
 Kegljalno se bo za cash dobitke in
 zrebalo cekin za deset dolarjev.
 Vsa greaternewyorkska društva so
 vkladno vabljeni, da se piknika
 vdeležijo; razume se seveda tudi,
 da je naša iskrena želja, da se tu-
 di posamezni rojaki in rojakinje
 vdeležijo. Svirala bo izvrstna god-
 ba pod prof. G. Eug. Ziemerjem.
 Za vsestransko zabavo in postre-
 žbo bo skrbel pa odbor. — A.
 Pavli, tajnik.

Moon Run, Pa. — Tukaj nas je
 precej Slovencev. Z delom gre do-
 bro, obratujemo s polno paro. Za-
 sluški so pa različni, vendar toli-
 ko vsak lahko dobi, da se more
 pošteno preživeti. Na društvenem
 polju dobro napredujemo; imamo
 štiri društva, ki spadajo k različ-
 nim Jednotam in Zvezam. Ne
 smem pozabiti naše zadnje prire-
 ditve, ki jo je priredilo društvo
 S. S. P. Zveze dne 23. julija na
 vrtu domačega mesarja Janeza
 Arha. Piknik se je sijajno obne-
 sel. Tempotom se izražajo g. Arhu
 najlepšo zahvalo za njegovo na-
 klonjenost. Hvala tudi rojakom
 in društvom, ki so se vdeležila te
 veselice. Omenim naj še, da se je
 vdeležil tega piknika g. Jakše,
 potovalni zastopnik G. N. Pri se-
 bi je imel fotografski aparat in
 nam obljubil par lepih slik. Pri-
 poročam občanstvu, da bi vsak
 eno vzel. Najitepa hvala g. Jak-
 šetu. — George Pivk.

Izdajalaki telefon.

A (prijatelj): "Pazi! Sedaj
 sem sporočil svoji soprogi, da pri-
 deš danes opoldne z menoj h ko-
 silu. Takoj-bo odgovor tu. Aha!
 Poslušaj!"

Odgovor: "Ali nisi mogel kaj
 bolj pametnega storiti, kot tega
 starega vsa povabiti!"

Zvonček s tihih Poljan.

Fr. S. Finigar.

Do kolena sem stal v snegu.

Na dvocevo se je sletelo za
 prst snega. Moje oči — zrlle ne-
 premično po dolgi preseki med
 gostimi borovci. Videlo se je ko-
 maj trideset korakov daleč.

Tam pa je izginjala preseka v
 mračno sivkastem sneženem me-
 težu, v katerem so bile videti ka-
 kar črne pege temnozelenih veje
 borov, ki so se šibile pod težo
 snega. Na vrh gore se ni videlo.

Legla je nanjo gosta megla, in
 zdelo se je, kakor bi to zaveso
 milijoni demonov skubili na koš-
 čke in jih v neprozorni množini
 trosili na zemljo.

V daljnih vrhovih je tulila bo-
 ra. Krog mene je vršalo čudovi-
 to skrivnostno prasketanje lede-
 nih zvezdic, katere je burja me-
 tala z veliko jezo preko hriba v
 dolino.

Tako misteriozno je to donelo
 v suho listje košatega hrasta, ki
 je sameval med bori, da je zven-
 ketalo, kot bi nekeje daleč sipal
 ko prožne kovinske igle na bro-
 nasto ploščo.

Zamaknil sem se čisto v to
 hrestljanje in zvenketanje, plaši-
 mi je zdrsil od puškin cevi, v
 roko s opikale ledene ylice, lice
 me je peklo, kot bi od daleč kdo
 metal vanje šivanke, a jaz sem
 stal nepremično, zapal od snega,
 in moje oči so zrlle po ozki pre-
 seki med gostimi borovci.

Divje, silno divje je bilo krog
 mene, in prav to je ugajalo mo-
 ji duši. Narava nepokvarjena, či-
 sto nedotaknjena od človeške ro-
 ke, je plesala divje orgije, sferič-
 ni zvoki so ji godli za ples, ve-
 etrovi so jo venci z zimskim be-
 lim cvetjem in jo ovijali kot ne-
 vesto pod mirtnim vencom s ču-
 dovitim pajčolanom, ki je bil —
 skan iz milijonov kristalčkov in
 nanizan iz milijard prekrasnih
 zvezdic.

Da, bal sem se prestopiti bai
 sem se otresti sneg s klobuka in
 plašča — in dvocevo se nism
 upal obrisati, da ne bi s tem de-
 janjem posegel kot disakord v
 mogočno melodijo elementov.

Poslušal sem, užival, strmel in
 bilo mi je ugodno, tako mogočno
 ugodno, da ne bi dal tega užitka
 za največjo simfonijo, ki so jo
 zamislili kralji glasbe.

Hov, hov, hov! Hov, nev!
 Izpreletela me je jaza. Pred
 par urami sem še veselja zadrge-
 tal, ko so se oglašili lovski psi in
 gnali naravnost proti meni čedi-
 co preplašenih srn; puška se je
 dvignila k lieu kakor sama od
 sebe, petelin je škrtnil, in prst je
 nervozno obvisel za jezičkom, da
 pritise in sproži na bližajoči se
 plen...

A sedaj me je spreletela jeza.
 In videla je burja moje jezo li-
 ce, zabučala je s silnejšo ihto in
 sipala ograbke snežink v kotlino,
 kjer so se oglašili psi, zasipala
 sledove, slepila jim oči in mašila
 bevskačje gobce. Še nekaj sij
 nih žvižgov — borovec nad na-
 no je zajecal, postaren je bil, div-
 ji ples ga je zmučil — in zopet
 nekoliko pasjih bevskov po so
 omolknil tisti glasovi, ki so se
 drznili motiti — pritlikave —
 žraljevo gode svobodne narave.

Do kolena sem stal v snegu...

Lovski rog je hrupavo zajecal in
 velel, da je konec gonje. Slišel sem
 ga, toda ostal sem apatičen. Pre-
 maknil sem se proti borovemu
 deblu, naslonil se nanje in moje
 srce je zaprosilo naravo, da —

Tat.

V. Sojanov.

Cincal in gugal se je v klobučastih čevljih po sobi, in nič se ni kazalo, da misli oditi. Sedaj je obstal, kakor da ima še nekaj povedati, ter skrivaj uprl pijanskomokrce oči v zeleno steklenico, ki je stala odmašena na mizi, za katero je slonel, ali bolje napol ležal Lovrihov, človek širokega hrba, zmrišen las, raskavih lic in precej velikega nosa.

Z zoprnim vdihom se je mešal rezki, opojni duh brinjeveca, ki je puhtel iz odmašene steklenice. Lovrihov si je semintja posel v zmrišene lase, popraskal se po prsih, in zeval, neprestano zeval in trdo mižal.

— To ti pa moram reči, Lovrihov, dober je kakor marijačljive kapljice, — je dejal nočni čuvaj. — Glej ga no, saj sem ga sam kuhaj in glavo si pustim odrezati, če mu je primešana kaplja vode ali špirta.

— O, tebi že verujem, komu drugemu bi ne, — se je laskala žejni čuvaj Rjavec.

Zunaj je zaživela burja okoli hišnega vogla, da je zabrnelo, kakor da je kdo udaril po razglašnih strunah. Nočnega čuvaja je izpreletelo, ko se je spomnil, da bo treba dolgo noč vohati po trgu, drugi ljudje pa bodo spali tako mirno, spali in sanjali, da sije zunaj toplo sonce. Šel je do vrat in že je prijel za ključko, ko ga je izpreletelo nekaj sladkega... neko kopnenje po oni zeleni steklenici na mizi...

— Lovrihov, več kaj ti povem: mrzlo je zunaj, da bi se človeku še pes smilil, — je silil z besedami v zaspanega Lovrihovega, ki se je delal še bolj dremotnega, nego je bil, samo, da bi se čuvaj v klobučastih čevljih in polhovki že izgubil venkaj za noč.

— To pa; saj... mrzlo je, mrzlo. Zadnje besede je Lovrihov izpregovoril, kakor da se je ravno kar prebudil iz spanja.

— Dobro, da sem toliko nase navlekel. Pravzaprav bi ne bil pa sem poslušal svojo sitno babnico, ki mora vse ovohati in prebrskati, in ni ni bilo všeč, tla niso hotel obleti kožuha, podšitega z voljo kožo, in deti tega strašila na glavo.

Solzne oči čuvajeve so se zopet vsesale v zeleno steklenico, in takrat je Lovrihov izprevidel, zakaj ne more nočni čuvaj Rjavec preko njegovega praga, kakor da so mu noge prismojene.

— Na, da boš bolje pogledal okoli moje hiše, — je rekel Lovrihov z zaspanim glasom ter nalič žejnemu Rjavcu brinjeveca, katerega je čuvaj izil v svoje globoko grlo ter se odsopel, kakor človek, ki je vrgel raz sebe težko breme.

— Bog ti ga povrni, Lovrihov! Nažgal je svetliko ter nataknil velike, nerodne rokavice, podobne onim železnim, ki jih imajo viteški oklepi, zavezal si je ogromna usesa ter žele Lovrihovemu lahko noč.

Samo v šilasti nos ga je rezala zoprnja burja, ki je pometala sneg s streha. Čutil je na nosu tako bolečino, kakor če bi mu kdo majil kožo z njega. Dolgi, svetli trakovi luči, ki je žarela v veliki čuvajevi svetilki, so nemirno begali ob predmetih, liki strahovi, ko se je gugal čuvaj po trgu.

Nekaj je smuknilo ondi za županovo hišo...

Prebito, Rjavec, kaj je bilo... Ah, nič — luč te je varala. A ne! Ondi-le se dviga črna pošast, leze, leze v krišku...

Duhovi — kaj naj bi bilo drugega... Polnoči. Trpeče, nesrečne duše, ki iščejo pomoči...

Zaumelo je, kakor če bi kdo pomel fin, droben papir... Ali se ga ni doteknila mrzla, dolga, koš črna roka?... Čutil je dihanje v bližini... milo ječanje, hroptenje prihajajoče iz dnu prsi.

Na pokopališču je... mrliči — vstajajo... On sam. To šklepetanje okostnjakov... Bližajo se mu...

Cin... cin... cin. Svetilka mu je padla iz rok, iz prsi pa se mu je izvil:

— Pomagajte! Ravno tedaj pa se je zadel nekdo ob njega s tako silo, da se je čuvaj hipoma predramil iz svoje bolne domišljije. Zadel se je in jo ubral mimo županove hiše, — kjer ga je pa čakala neljuba smola. Rjavec hripavi — Pomagajte! — je privabil župana na plano, in "strah", ki je bežal, je priletel nehoti v županov objem.

— Kdo si, lopov! — je kriknil župan ter s krčevito roko pritisnil žrtve nase.

— Pustite me! — je klical jetnik z zasoplenim, obupnim glasom v županovih rokah, ki so ga držale kakor klešče. Občinski predstojnik se je bil namreč v zadnjih letih poredil in je bil močan kakor dva druga.

— Bodemo videli, kdo si, — potem te izpustimo! — Rjavec! — je klical župan čuvaja, — Rjavec!

Čuvaj pa je, drobno se tresoč, kakor slaboten človek, ko pride iz mrzle kopeli, pobiral koščke ubite svetilke.

— Rjavec! Vraga, ali na ušesih sedi, ali kaj ti je! — je bruhal župan in trdno tiščal svojo žrtve, da bi se mu ne izmuznila.

— Nikoli več ne bodem, izpustite me, oče župan, — je jekovalo človeče v županovem nerahlem objemu.

— Le počakaj, ptiček!

Rjavec pa je tipal v temi za ostanki svoje svetilke, in šele na nenežne kliče je začel premikati nerodna, v sivo klobučevino potisnjena stopala.

— A, — ali ste ga ujeli? Meni se je zdelo, da ni bilo kar tako, — se je hvalil čuvaj.

— Luč prinesi, če sploh še veš, kaj je luč, — je ukazoval župan.

— Tako, — se je oddahnil potem, ko je potisnil Rjavčev veliki "strah" v vežo svoje hiše, ter dobrže zaklenil duri. — Oho, ti si, Jernejče! Kaj pa misliš, da lomiš ponoči okoli, ter begaš mirne ljudi? Kaj pa si hotel, Jernejče? — je vpraševal župan svojega ujetnika, ko ga je spoznal.

Luč je obsijala poleg smešne čuvajeve osebe in tolstega župana tudi človeka majhne in slabotne rasti, katerega oči so nekam zbegano gledale izpod redkih obrvi. Lice mu je bilo suho, tako da so se precej različno videle kosti na njegovem obrazu, ki je bil naguban, porumenel.

Pod nosom je sililo na dan nekaj redkih brk. Obut je bil, to se pravi, noge je imel ovite s slabim rjavim platnom, ki se rabi za vreče. Vse na njem je bilo obnošeno in ogoljeno in semintja so se tako natančno razločevale posame-ne niti, da se je lahko reklo, da ni več daleč čas, ko se prikaže na dan človeška koža.

Tak je bil Jernejče.

Reveček, da bi se ga usmili trdi, težki kamni, ko bi videli njegovo revščino. Delal je rad, samo če ga je kdo najel. Toda še poleti ni imel bogve kaj zaslužka, nikar pozimi, ko so močni ljudje posedali brez dela ter mislili o loterijskih številkah in ternah.

Kako naj bi potem on, nesrečni kruljavec dobil dela! Včasih je malo poprosil, četudi nerad, včasih je pa stradal ter gledal za kosilo poredne snežinke, ki so nagajale vetru, a slednjič v umetnih kolobarjih padale na trdno zemljo.

Takrat je stisnila bridkost njegove, skoraj brezkrvne ustnice in zaželel je, da bi ležal v tih jami, pod črno prstjo, pod belim snežnim prtom, kjer ni lakote ne mraza...

Njegov oče je popil na žganju lepo hišo, zelene travnike, ter poglaval družino beaško po svetu...

Bratje so se poženili, poiskali so si kruha... On, pohabljeni revež, pa ni imel nikogar na svetu, ki bi mu prijazno rekel: Jernejče, pojdi kosit — ali: Radi te imamo —

Dan pred Božičem je bilo. Ljudje so pekli in znašali skupaj za praznike, da si bodo mirno, v gorkih hišah, med domačimi, privoščili kaj boljšega.

In takrat je Jernejčeka obšlo poželjenje. Lačen je bil, prazniki so bili pred duri, on pa ni imel grizljaja kruha... Prosil bi. Beračenje pa je težko, zelo težko. Toliko zoprnih besed dajo ljudje siromahu za nameček, in on je siromak, velik siromak. Šel bi k sosedom, ali kam drugam... Ali beračiti je res nerodno. Malo slane zraven kruha pa bi bilo v praznikih tako dobro.

— Šel je — a ne beračiti... Stopal je tiho, kakor duhovi, kadar vstajajo iz svojih gomil ter gredo prosit pomoči k svojem.

Na okno županove kleti je splezal. Veliki, debeli hlebi so notri...prajča gnjat...

Cin — cin — cin — steklo je bilo razbito... Malce bi bil še stresel za okno in v kleti bi bil.

— Pomagajte! — je tedaj čuvaj zarjul, ki je menil, da lazijo okoli njega duhovi —

— Jernejče, ti si hotel krašiti — so ga vpraševali oče župan.

— Kaj neki drugega! Če bi bil

pošten, pa bi se bil oglasil, tako pa je ta capin molčal kakor — strah, — se je togotil čuvaj.

— Izpustite me, oče župan, nikoli več ne bodem. Lačen sem bil, prazniki so bili...

— Tako, tako! Krašiti si torej hotel, vlomiti si poizkušal v mojo klet!

— Samo kruha in — — — Jernejče, to ni karsibodi. Jernejče, ali nisi kristjan, da ne veš, kako nas učijo božje zapovedi? Ti si edini tat v moji občini. Glej, Jernejče, kdo bi te bil sodil, da imaš ti tatinsko kri!

— so pridigovali občinski predstojnik.

Jernejče pa je stal kakor v smrt obsojen. Sram ga je bilo, — sram v dno duše, ki si do nocoj ni mogla očitati, da bi bili prsti njenega telesa kdaj segli po tujem blagu.

Nocoj pa je — tat... — Odpustite mi, oče župan, nikoli več ne bodem... Lačen sem bil...

— Ne morem. Če bi tatove kar tako puščali, jih imamo kmau preveč. Kaj pa bi bilo potem z občino, če bi se taki ljudje klatili okoli v nesrečo drugim!

— Le v luknjo ž njim, gospod župan! Tam ga bodo že odvadili nečedne lastnosti! — je trdil neusmiljeni Rjavec, katerega je še vedno jezilo, da je zaradi Jernejčeka ubil svetliko, veliko, tako lepo svetliko.

— Lačen sem bil, — je venomer ponavljal Jernejček z jokajočim, prosečim glasom. — Saj veste, oče župan, da prej nikdar nisem kradel... Samo nocoj... o, da je moral priti Božič... Vem, da ni bilo prav — — — Nikoli več ne bodem!

— Tatvina zasluži kazen! — so neusmiljeno odgovarjali gospod župan.

— V zaporu se že najdeš, Jernejče, — ga je zbadal čuvaj, ki je imel vedno solzne oči. — Pa gorko ti bude in cel dan boš spal ter premišljal, kako si se ujel, Jernejče, meni verjemi, da si se res!

— Tukaj-le notri boš čakal jutra!

In zaprli so Jernejčeka v temno klet.

— Oče župan, lepo vas prosim! Jernejče je pokleknil pred župana ter jokal kakor dete, zasačeno pri prvem grehu.

— Prej bi bil pomislil, tat, kaj se ti lahko primeri; sedaj je pa prepozno. Če bi se ti bilo topot posrečilo, bi prišel zopet poizkušat, kajne! O, tako zaznamovani kruljaveci niso dosti pridni.

— je zbadal Rjavec.

Jernejčeka pa je nekaj spekle, hudo spekle notri v prsih.

— Zaznamovan... — To je res: pohabljen je, pa kaj more zato... Zaznamovan... Zato ga črtijo ljudje in sedaj ga bodo še bolj črtili, ker je — tat.

O, da bi umrl, da bi preminul s te puste zemlje, nesrečni kruljavec in — tat... —

Debeli oče župan so bili pred svojim poklicem v častno službo človek, čigar kosti se niso mogle baš ponašati z bogato odedo. Ko pa so posedli mesto svojega prednika, so se jim pričela lica razviti in lezti narazen. Ljudje so rekali o možakarju, da je mož postav, poštenjak, dober človek, ki skrbi nad vse za svojo občino, ki ves živi zanj, z dušo in telesom.

— To je mož, — so godrnjali berači, ki so prestopali prag županove hiše. — Ta bi dal srce iz sebe za reveža... Prejnjši župani so bili sleparji vzpričo tega!

V deset vasi so nesli njegov sloves.

Županu pa je hvala dobro dela in skrbel je zato, da si jo ohrani. Redil se je pač ob nji...

Sladko-prijazno se je odkrival, kadar se je vozil v svetlem kolelju poleg svoje bahate žene, da so ga ljudje še rajši imeli.

— Občina je prva, potem pride šele župan, ki mora tvegati vse, če preti občini nesreča. Seveda, poleg tega mora biti poštenjak, velik poštenjak, da nastopa pred svetom s čistim imenom, ki je včasih razlagal možakom, ki so praznili četrtinke kislega vina v njegovi gostilni. In moške so pritrjevali in dejali sami sebi pa tudi na glas:

— Še nikdar nismo takega moža izvolili, kot topot!

A možje niso vsega vedeli in razumeli...

V občini je bilo vedno kaj novega. Mostovi so se popravljali, in še celo pokrivali s sivim škrlom. Tam se je odnesel klanec na občinski cesti, ondi zasula dolina

ca, tu zamenjal, ondi prikupil del občinskega sveta...

Račune pa so delali oče župan sami. No, saj so bili poštenjak, ki se niso bali luči. Če je tu ali tam kaj odletelo za njihov priboljšek, komu pa to kaj mar! Zaračunilo se je pač tu in tam nekaj več izdatkov! Kaj bi tisto!

In oče župan so se redili in bili ugleden mož. Predsedniška mesta v društvi so se oddajala njim. Ognjegaško in bralno društvo je voila županova spretna roka. Prireditelj vseh veselice je bil župan, in "prosta zabava" zadnja točka na vseh programih za veselice, je bila v prostorih gospoda občinskega predstojnika. Skratka, oče župan so znali tako, da je neslo...

Sicer pa so bili skrbni slasti za reveže. Pri zadnji veselici, ki se je vršila z običajnim ploskanjem, se je dvignil med drugimi gospod notar ter govoril:

— Gospoda moja! Vsem se je že napivalo danes; govorili so se krasni govori in lepovezanih besedah v slavo naših igralcev, v pohvalo naših pevcev, ki pojo kakor drobni škranjčki itd. Toda moža, gospoda moja, ki je tako rekoč središče vse zabave, s katerega pomočjo se da sprirediti vse, brez njegove zaslonbe pa nič, tega moža se še ni nihče še spomnil. Vsi ga poznate, vsi ga ljubite, da, smelo trdim, dolžni ste mu tople zahvale, velečastnemu gospodu županu, katerega — naj Bog živi še mnoga leta v srečo cele občine! —

— Na mnoga leta! — so se odzvali navzoči ter se rili s kozarci v rokah do župana, da trejijo z njim, z možem vrednim časti in hvale.

On pa je sladko odvrnil: — Preveč hvale, gospod notar! Potem pa je takoj pristavil:

— Gospod notar, malo prošnjo imam. Saj veste, človeku ne da drugače sree: dovolite, da vas prosim za naše ubožece. —

Bogati notar je vrgel na mizo par debelih bankovcev za občinske reveže, ker so se mu smilili ljudje bledih, upalnih obrazov, ki so stradali črnega kruha.

In njegovemu zgledu so sledili drugi premožnjaki, in nabrala se je precejšnja svota.

No, in potem so oče župan denar — seve — razdelili med ubožece. Temu desetico, onemu dve, kronco, celo več... Berači so tiho kašljali in poželjivo gledali po denarju in hvalili župana.

— Tonček, vi ste res potrebni; tu imate tri kronce; stari ste, moči nimate za delo in bolno ženo imate.

— Bog vam povrni, — je hitel beraški Tonček ter stiskal kronce, in beračici, stari Nedli, je tekel jeziček, kakor da se je naučila že doma, kako se bo zahvaljevala vrlému možu, dobrotniku siromakov.

— Je že dobro, siromaki, — je milostno odgovarjal župan, ko so se mu zahvaljevali solznih oči ter mu želeli dolgega življenja, sreče pri živini, na polju, povsod.

— Nekaj je še ostalo, — so rekli oče župan svoji ženki po delitvi.

In smuk — kar je ostalo v njihovo zakladnico...

Odpeljali so ga žandari.

Gledal je v tla in pobit je bil ubogi Jernejček, kakor da je izgubil vse in da gre smrti naproti.

Kot bi vsaj tat ne bil... Jernejček, kako boš gledal ljudem v oči, kadar se vrneš iz zapore! Vsak kamen na poti mu je klical: Tat, ali so te dobili!...

Kri mu je vrela v glavo in hotelo mu jo je raznesti. Kaj bi neki rekla rajna mati... Moj sin, ti si kradel! Pojdi, Jernejček, ti nisi moj sin!... Glej, kako se zgledujejo nad teboj ljudje, kako kažejo s prstom za teboj...

Zaprli so ga v vlažno ječo in — hujskal je...

Občinski predstojnik pa si je kupil še enega konja, konstanjeve barve, se je voziral okoli in ljudje so se mu odkrivali, ker je bil pošten mož in velik dobrotnik siromakov.

Nihče mu ni rekel: Tat — — —

Nov predsednik v Santa Domingo. Santa Domingo, 31. julija. — Provisorčni predsednik republike je postal Frederick Henriquez Carval.

— Danes je dosepla v tukajšnje pristanišče ameriška križarka "Memphis".

Sklad.

Sklad za slovenske reveže v starem kraju neprestano narašča. Glavni odbor K. S. K. J. je nabral v ta namen že \$545.25 centov. Mr. Anton Banič je v Chicagu že vdrugič nabiral za sklad in nabral \$35.35. To svoto ima v rokah društvo sv. Štefana K. S. K. J.

Darovali so sledeči:

A. Linhart	\$5.00
Frank Demšar	1.00
Anton Stonič	1.00
Alojz Skerlep	1.00
John Koziček	1.00
Barbara Jazbec	1.00
John Košir	1.00
John Primožič	1.00
John Eržen	1.00
Gregor Golja	1.00
Val. Prijatelj	1.00
Anton Bogolin	1.00
Martin Senica	1.00
Frank Augustin	1.00
Anton Sinkovec	1.00
Josip Jenškovič	1.00
Frank Vidmar	1.00
Anton Mohorič	1.00
Mihail Kaučič	1.00
Maria Laurich	1.00
Josipina Žabkar	1.00
Josip Gregorich	1.00
Frank Žokalj	1.00
John King	1.00
Mike Jazbec	1.00
Josip Jazbec	1.00
John Jazbec	1.00
Alois Šiligoj	1.00
Ana Šinkovce	1.00
John Tomše	1.00
Val. Kurent	1.00
Val. Rulic	1.00
Pet. Komarčar	1.00
Adolf Missia	1.00
Josip Žulich	1.00
Frank Keržičnik	1.00
Josip Zupančič	1.00
Mike Archon	1.00
Kristina Omerzel	1.00
Barbara Wencel	1.00
Tony Novak	1.00
Frank Petan	1.00
Mike Surlith	1.00
Peter Prah	1.00
Gido Salmič	1.00
Martin Košak	1.00
John Marinšek	1.00
Jos. Kepi	1.00
Martin Arch	1.00
Jos. Fajfar	1.00
Jos. Benko	1.00
Neimenovan	1.00

Našem uredništvu je poslal pred Pavel Ogrinec iz So. Norwalk, Conn., \$3.

Le tako naprej! — Čimveč bomo nabrali, tem lažje bomo pomagali.

Uredništvo.

Razgled po naselbinah.

V Duluth, Minn., so postavljeni pod varščino \$500 Slovenci Karol Zgone, John Lamut, Elija Butkovič in Nik Štupar, ker so vtihotapliali pijačo v indijanski teritoriji.

V Aurora, Minn., so bile Slovenke Ana Šveglj, Neža Ogrinec in Katarina Dež obsojene vsaka na deset dolarjev kazni, ker so z metanjem kamenja in raznimi primki hotele odvrniti nekatere delavce od dela.

Biwabik, Minn. — Strela je tresla v hišo rojaka Josipa Delaka. Strela mu je posnela kožo na desni roki. — Baje bo kmalo krevale.

Chisholm, Minn. — Po tukajšnjih premožgrovih je štrajk. — Veliko skebov opravlja svoje srčno delo.

Skrivnost.

Ovetko Slavin.

Čujte, meglice ve sredi neba: — nekaj naročil vam srčno bi rad.

Nekaj naročil bi — ali ne vem, boste li srečno ve v daljo prišle...

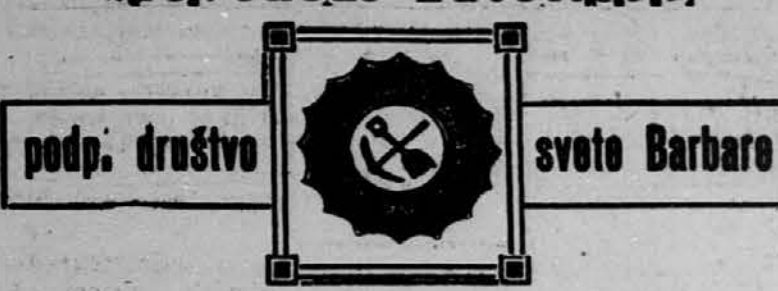
Morda na potu kje sapica sreča vas, sapica vpraša vas: kam pa, oj kam?

Pa bi nemara ve vse razodele ji, samo da zdrave bi dalje odšle...

Vedeti pa ne sme sapica in nihče, kar bi, meglice, vam šle razodeti....

BRATNO SLOVENSKE NARODNE LAKOTE!

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pensilvania

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wya.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Poučitelj: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVKO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASKI, 6325 Station St. E. E. Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POBORTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAR, Box 72, East Mineral, Kans.
I. poročnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. poročnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., E. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
I.

Jugoslovanska

Katal. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way og Box 57, Broad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH FISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOČNI ODBOR:

JOSEPE MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, št. 1, od društva Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne podljetve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočila pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Na valovih mladosti.

Roman Romanov.

(Konec.)

VIII.

Odtistihob je postalo Dobravnikovo življenje spet veselo in kratkočasno. Videl je namreč, — kako stopa po ravni in primerni poti, njegove stopinje so se gubile v zametnih travicah, in sladike urice so tekale v tihi mirnosti. Zazel je zime — in zima je bila pri kraju, zahrepenel je po pomlad — in rože in tičke so ga opozorile nanjo v vseveselju. Hodi je okrog vselega ob raznih in lahkih korakih. Vseposod ga je obdajal veselje in pristojušni smeh Verin, in njene oči so ga pozdravljale na vsakem koraku. In njega je veselilo, kadar o je zazrl pred sabo, vso dobro in ljubeznipolno.

Tako je zopet prišla k njemu, radost, in dozdaval se mu je, da se žalost ne povrne nikoli več: — oddaljila se je tako daleč, da je več ne dosežejo njegove misli. Pri sreču mu ni bilo več težko, in bodočnost je ležala pred njim vsa lepa, ljubezni vredna in kakor na dlani: po tej poti dalje, in tukaj so cilji...

Tudi Vera je bila vsa radostna, zadovoljna in srečna v svoji ljubezni. Hodila je po sobi, in tihiem prepevaje, z veselimi očmi in zadovoljnostjo na obrazu. Čutila je pri sreču mehko milobo in čudovito lahkoto: sedla bi na kelih lilije kakor spomladanski metuljček, in lilija se ne bi nagnila...

Radost in zadovoljnost sta za vladali po celi hiši, in tudi siva teta ju je zapazila: spomnila se je svoje mile mladosti, ki je minila in se ne povrne nikoli več...

Zima je že potekla, in pomlad je zopet prišla v deželo. Maj je trolil svoje cvetje daleč naokoli: polja so cvetela in trate, in drevje je cvetelo vseposod. Prebudile so se sanjačice loze, in spomladansko življenje je vstalo. Zasmeli se temnovojni hrasti, in drobni gozdni prebivalci so ubrali spomladansko pesem...

Ljudje so občutili veselje nad bogatim življenjem, prišlo so k njim vesele ure s prijaznimi dogodki, in obraz se razjasnil.

Dnevi so potekali lepo in mirno, in nastopile so poročne ure Verine in Dobravnikove.

Vse se je dogodilo popolnoma na tistem, in mlada poročenca sta občutila srečo, kako ju obsiplje bogatimi rokami...

Na dan poroke sta se odpeljali na svatbeno potovanje, in Dobravnik je povedel Vero v svoje domače kraje. Ko je sedela pri njem v kupeju, je bila ves čas vsa polna odkritosrčnega veselja in včasih ga je prišla za roko in njene oči so ga poljubile.

čudenje in lahko vznemirjenost ga je izpreletela.

Vera je to opazila: ozrla se je na njem, in njene oči so ga milo vprašale:

— Kaj je, Feliks?

On se je vznemiril še enkrat, in vse je bilo končano.

— Nič ni, Verica... Stojte dni je stanoval tukaj znan učitelj — zdaj so tu sami tuje...

Popoldne se je že nagibalo, ko sta šetala Dobravnik in Vera po mestnem drevoredu, ki se boji čez velik in položen holm. Ob obeh straneh so stala močna in tempa debela košatih in senenatih kostanjev, ki so zgrinjali svoje veje in delali prijazno senco.

Dobravnik je opozoril Vero na Krko, ki teče spodaj v dolini in pada v glasnem šumu čez jez.

— Glej, Vera, tukaj se je poslavljala Krka od mesta, in Kette je pel o njej, kako se vije — kot mlada nevesta

krog ženina, ljubo ga objemajo je.

ko mora proč od nje na tuje kraje.

V globočini mirne reke so sanjali popolnoma mirno temnovojni bori in visokorastle smreke, ki so rastle na nasprotnem bregu. Solnce se je zrcalilo v nji, in njegovi žarki so se igrali po njeni gladini. Vseposod je bila po nji razlita tista lepa in tiha rdečica, ki jo opazimo na prosojnem in temnovojnem cvetu spomladanske rože.

— Vera, povej, ali niso to lepi kraji?

Vera je spoznala vse to in čudila se je tej naravni lepoti.

— Resnično, Feliks, tvoji domači kraji so lepi!

A nekega je še pogrešal Dobravnik — Ozbilnika. Tudi Vera ga mora poznati!

No, dobili so se. Ozbilnik je šel iz urada. Stopil je k njima, ves razveseljen, in skupno so se napotili proti mestu. Vera se je zelo čudila prijateljevi zgovornosti in prijazni zabavnosti: Ozbilnik je govoril ves čas o kratkočasnih stvarih z nasmehom krog ustnic in s prijaznimi očmi.

Prišli so v mesto in se napotili na vrt znane krme. Tam so sedli okoli okrogle mize pod senenatim kostanjem, in natakaria je prinesla vina. Ozbilnik je bil ves kratkočasen in zabaven in tudi Dobravnik in Vere se je polotilo veselje.

— Bog te živi, Dobravnik, ti si dober človek! Dobil si mi lepo službo, in tako sem postal pament človek; še dva meseca in sem uradnik... Živela tvoja soproga, ljubezniva gospa Vera, živele!

Ozbilnik je dvignil čašo in tudi Vera in Dobravnik sta dvignila svoji in trčila z njim. Ozbilnik je nagnil kozarec do dna in pravil Veri o svojem življenju.

— Svoje dni sem hodil okoli človek brez cilja, ki mori svojo lastno življenje... Vidite, zdaj je vse tisto minilo: omejil sem svojo pot, kakor mi je bilo težko in nepristopno. In zdaj grem lepo naravnost dalje, in pred menoj je vse lepo jasno; in z veselimi očmi pogledam vsak čas v bodočnost.

Teda pa so se oglasili v daljavi prijazni glasovi smarničnih zvono, in Ozbilnik jih je čul. Na pamet mu je prišla mladost in nekdanji majniški večeri in — mladenka bledih lic, črnih oči in par kodrov na čelu...

Zamislil se je — — —

— Kam ste se zamislili, gospod Ozbilnik?

Vera je pralaša s prijaznim naglasom, in Dobravnik je natočil kozarec.

— Nič ni, milostiva! Včasih mi pride v spomin trenutek iz mladosti, ki je ni več...

Ozbilnik je pil mnogo ta večer, in polotila se ga je mehko. Dobravnik ga je pralaša po učiteljevih.

— On je šel v pokoj z novim letom ves od bolezni oslabljen... Pravijo, da jo je dobil od Mire: vse zadnje noči je presedel pri njeni postelji in zrl v njen polmrtvi obraz...

Dobravnik se je za hip zamislil.

Ali trajalo je sam trenutek in pralaša je popolnoma z mirnim glasom:

— Ali si povedal o meni?

— Da! Vse sem jim pojasnil, in težko jim je bilo: umolknilo so vsi, in začudenje se je razlilo po obrazih...

Gizela se je poročila z Evgenom in tistikrat je rekla, da se gotovo še kdaj srečata v življenju, in pri taki veseli priliki ti ponudi roko sprave... Vidiš tako se je vse končalo...

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAJŠE!

Cesar Franc Jožef selo bolan.

London, Anglija, 31. julija.

Iz Haaga se poroča, da je iz Duna-ja došlo poročilo, da se je avstrijski cesar Franc Jožef zelo prehladil, ko je pretekli teden nadzoroval neke čete.

Nizozemski parnik zadel na mino; trije so utonili.

London, Anglija, 31. julija.

Nizozemski poštni parnik "Wilhelmina" je danes zadel na podmorsko mino v Severnem morju. Enainštirideset potnikov se je rešilo, trije mornarji so pa utonili.

Na krogu je bilo baje tudi nekaj Amerikancev, ki so se pa gotovo rešili.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail Citar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verblj.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Desmo, Ill.: Dan Radovinnac.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zatelet in Frank Bambich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.

Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stalc.

Bingo, Kans.: Mike Pencel.

Kitzmillier, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharanbon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze,

Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

Nashua, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.

Barberton, O. in okolica: Math Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočvar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Louis Balant.

Niles, Ohio: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Plesteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Kokilich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočvar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.

Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Subor.

Export, Pa.: Frank Trebetz.

Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Eamlin.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.

Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton O. solnik.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa.: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakše, I. Podvanski, I. Magister in U. R. Jakobich.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Fr. Seme in J. Peter-nel.

Tooele, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: L. Blažič.

Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenčan.

Kremacha, Wis.: Aleksander Pendr.

Milwaukee, Wis.: Josip Trtnik in Aug. Collander.

Sheboygan, Wis.: Hieronim Svetlin in Martin Koe in John Stampel.

West Allis, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.

Zemlja, kmetije in dom

v priznani prvi poljedelski državi Amerike
v državi Missouri.

Imam še nekaj kosov POCENI, in sedaj je moja zadnja ponudba, da morete dobiti te zdalej navedene kose zemlje za posebno nizko ceno.

Rojak, vabim te, da prideš zdaj pogledat, in ako si videl že kdaj na svetu lepše trtje, ki je bolj zdravo in polno, potem je tvoj, kateri kos si sam izbereš od spodaj navedenih, in sicer BREZ VSAKEGA CENTA PLAČE.

Našel boš tukaj polje, ki ga ni nikjer na svetu lepšega; vrtove, zelenjavo in rože, da se postavijo v vrsto katerikoli države v Ameriki. Našel boš vsakovrstno sadje, ki je sploh, kot znano, preobloženo s sadjem.

Našel boš v bujni rasti vse vrste trave in detelje ter tudi vsakovrstno sočivje, kar si ga sploh kdaj jedel. Videl boš, da je krompir zrel koncem maja ali pa koncem oktobra, kadar ga pač hočeš saditi. Fižol je sajen dvakrat v letu, ako se pa hočeš pečati z vrtnarstvom, potem lahko tu pridelate 2,500 galonov jagod na akro ali 6,000 galonov kosmulje (goosberry).

Našel boš tudi polne pajne najfinejšega medu in de-lelo polno kokoši in jaje. Videl boš, da imajo Slovenci, mali kmetje, od 10 do 20 glav goveje živine.

ČE TE TO ZANIMA IN NE DOBIŠ TEGA V DEŽELI -
POTEM JE KATERIKOLI ZDOLEJ OGLAŠENI KOS -
TVOJ ZASTONJ.

Našel boš deželo prepreženo z železnicami ter kole, eno do dve milj narazen. Ako te zanima cerkev, našel jo boš katoliško prav v bližini. Našel boš vse, potem se nameni pečati s katerikoli vrsto kmetijstvom. Trgi so tukaj tako dobri kot kjerkoli drugje.

Videl boš, da ni zemlje v Ameriki, kjer se toliko različnih rastlin z vspehom prideluje, kakor v tukajšnjih krajih.

Pronašel boš, da vedo oni ljudje, ki te dežele nikdar videli niso, povedati o suši in bolezni, prebivalci teh krajev pa ne vedo ne o enem ne o drugem. Našel boš tu rojake zdrave, kot kjerkoli na svetu. Prepričal se baš, da imamo izvrstno pitno vodo.

Našel boš solidno slovensko naselbino, ki se razvija brez vsakega hrupa in vrišča, kot nikjer drugje v Ameriki. Našel boš, da vsak Slovenec, ki je že nekaj let tukaj, lahko pripravi obed iz svojih pridelkov, da boljšega ne dobiš nikjer.

PRIDI ZDAJ IN POGLEJ KAJ PRIDELUJEMO.

FRANK GRAM, NAYLOR, MO.

POSEBNE PONUDBE SO:

40 akrov ravnine, izsekan gozd, en akro izčiščen, akro \$25.00.

60 akrov ravnine, mala hiša, gozd izsekan, akro \$25.

120 akrov ravnine, mala hišica, 1 akro čist, akro po \$23.00.

200 akrov ravnine, gozd izsekan, akro po \$24.00.

160 akrov ravnine, 70 akrov na kupih posekano, 5 akrov čistih in 40 obsekano in posušeno, akro po \$32.00.

Vso to zemljo čisto in ograjeno yzamem sam v našem ter plačam po \$5.00 od akra.

Imam valovite kmetije, deloma čist svet s hišami od \$10.00 do \$30.00 akro.

Vsak kos prodam na mesečne ali letne obroke. Dam deset let časa za izplačati s 5 ali 6% obresti z garancije, da ne svet čisti.

JAZ VSE TE KOSE ČISTIM VSAKEMU IN PRIPRAVIM ZA ORATI ZA \$7.00 DO \$10.00 PO AKRU.

Vse navedene ponudbe so poleg Slovencev, šel in železnice. Vsak kupec, ki želi saditi, dobi 100 dreves različnega sadja in 500 trt zastonj. Vsak izvežban čebelar dobi 10 panjev čebel pod obvezo da da meni ju-nija polovico medu kot popolno plačo.

V tretje gre rado.

Spisal Janko Barle.

I.

Bil je nižji uradnik v manjšem mestu. Nihče se ni mogel zaradi njega pritoževati. Bil je tih — vsakogar je pustil pri miru — in delaven kakor mravlja. Še predno je začela uradna ura, sedel je med onimi prašnimi spisi v zaduhli pisarni, iz katere je gotovo zadnji odšel.

"Če ti v pisarni ne umreš, naj me ti nadležni spisi še na drugem svetu mučijo!" govoril je večkrat njegov tovariš, debeluhasti gospod Godrnjavček. — "Zakaj si ne daš posteljo kar sem prinesli, da bi ti vsaj ne bilo sicer v glavnem mestu dosti, vendar te niso zanimali Mrakove soproge, ker ni poznala dotičnih oseb in manjkalo ji je tudi družine, kakoršno je imela poprej. Otroci so se popreje privadili. Res niso imeli v glavnem mestu prostornih vtovov s svetilnicami in s sladkim sadjem, niso mogli tako brezskrbno okrog skakljati kakor prej, a bilo je dosti drugih zanimivosti za preprosto otročje sree. Ona prodajalnična okna, kdo bi jih in kdaj pregledal? Videli so ondi v naravi stvari, katerih preje niti na sliki niso videli, in želeli so si le to, da bi mogli nakupiti vse one stvari. Posebno deklice, te so gledale one bogate obične gospe z dragimi klobuki, s prozornimi tančicami in s svilnatimi, pisanimi oblekami, kakoršnih je bilo vedno mnogo na ulicah. Vsa božji dan kaj novega, kaj zanimivega!

Gospod Mrak se je nastanil s svojo družino v prilično velike hiše. Stanovanje je bilo dosti tesno, temno, a drago, kakor sploh po večjih mestih. Moral se je zadovoljiti z njim, in kazalo drugače. Izprevidel je kmalo, da bo treba umerjeno in po malem živeti, ker drugače se izdatki ne bi skladali z dohodki. Moj Bog, koliko novega je bilo izdati za obleko! Otroci so le morali čedneje biti oblečeni kakor prej, pa ni bilo ničesar dosti. Ko je dobil eden obleko, raztrgal jo je že drugi. Kaj hočemo, ker mora biti!

Mrak je bil priden kakor poprej. Navadna pot mu je bila v pisarno in iz pisarne domov; na izprehod je šel včasih proti večeru sam, a v nedeljo popoldne skupno s celo svojo družino. Njegovi tovariši in prodniki so ga imeli radi, ker je vsakemu ugajal njegov tih, pohlevni značaj. Za otroke je poskrbel tako-le: Najstarejša hčerka Anica, katere je bil bolj odraščala, pomagala je materi v gospodinjstvu in se hodila učiti šivati. Večkrat je rekla Mrakovu gospo: "Ni potreba, da bi bila vsaka kdove kak učena. Kdo bi kuhinjo in se ukvarjal z otroki! Naj bo dobra gospodinja, čedna je in brihka, pa če ji je sojeno, da dobi moža, ne bo mi mogel očitati, da mu nisem vzgojila žene in gospodinjce."

Danica, katere je v poprejšnem mestu ravno dovršila višjo dekliško šolo, stopila je v pripravnico, in Dorka, veselo, nagajivo dekletce, obiskovala je šteti razred. V dečkova je bilo težje. Večji, France, vedno bolehen, šil se je sicer, vendar za šole ni bil; oče ga je dal nekemu urarju za učenca. No, tudi Tone ni bil mnogo boljši. Tretji razred ljudske šole je obiskoval, oče se je v prostih urah mnogo trudil z njim, pa je le težko šlo, ker se je Tonček učil jako počasi.

"Kaj praviš, Godrnjavček, kaj praviš? Ali je res?"

"No, glavar pač ni lagal. Prav privoščim ti to, saj vem, da si davo želel."

"Hvala, prijatelj, hvala!" govoril je Mrak. "Torej vendar enkrat!"

Pograbil je klobuk, zataknil v naglici držalo za ušesa in odhitel iz pisarne. Sam ni vedel, kam bi preje, ali k glavarju ali pa domov; iznenadila ga je vesela novica. Oči so se mu lesketale, krog usten se je ponujal zadovoljen smehljaj, srce mu je hitreje utripalo in mrmral je sam s seboj: "No, to bo veselje, to bo veselje!"

Prisel je v glavno mesto. Kolika je razlika med mirnim, tihim mestecem na deželi in med glasnim, živahnim glavnim mestom. Tu je hrupa in krika, drdranja vozov in vsakovrstnega ropota. Ljudje se urno srečavajo in menjavajo v o-nih širokih in ozkih ulicah, med onimi visokimi hišami in bliščečimi prodajalniciami s sijajnimi, dolgimi napisi. Malo znanih lic, mnogo gospode, malo onega domaćega srečavanja, mnogo osebosti in napuha. V poprejšnjem bivališču so poznali gospoda Mraka vsi ljudje — staro in mlado — in tudi on je poznal še celo najmanjši paglavce, kateri so se igrali na hišnih pragovih in si nagajali po prašni cesti. V glavnem mestu ga ni poznal nihče razven njegovih tovarišev in pisarjev. Tu

di on ni skoraj nikogar poznal. Moral je iskreno priznati, da se mu je težilo po poprejšnjem bivališču in da se je težko, težko sprijateljaval z življenjem v glavnem mestu. Če je pa bilo tako njemu, še hujše je bilo njegovi soprogi in otrokom. Žene so žene: tistega prijateljskega kramljanja na hišnem pragu ali pa na vrtu preko plota z zgovorno sosedo ne bi dale za nobeden denar. Človek vendar drugemu potoži svoje bolečine, popraša za kak nasvet in zve kako novico. Novic je bilo sicer v glavnem mestu dosti, vendar te niso zanimali Mrakove soproge, ker ni poznala dotičnih oseb in manjkalo ji je tudi družine, kakoršno je imela poprej. Otroci so se popreje privadili. Res niso imeli v glavnem mestu prostornih vtovov s svetilnicami in s sladkim sadjem, niso mogli tako brezskrbno okrog skakljati kakor prej, a bilo je dosti drugih zanimivosti za preprosto otročje sree. Ona prodajalnična okna, kdo bi jih in kdaj pregledal? Videli so ondi v naravi stvari, katerih preje niti na sliki niso videli, in želeli so si le to, da bi mogli nakupiti vse one stvari. Posebno deklice, te so gledale one bogate obične gospe z dragimi klobuki, s prozornimi tančicami in s svilnatimi, pisanimi oblekami, kakoršnih je bilo vedno mnogo na ulicah. Vsa božji dan kaj novega, kaj zanimivega!

Gospod Mrak se je nastanil s svojo družino v prilično velike hiše. Stanovanje je bilo dosti tesno, temno, a drago, kakor sploh po večjih mestih. Moral se je zadovoljiti z njim, in kazalo drugače. Izprevidel je kmalo, da bo treba umerjeno in po malem živeti, ker drugače se izdatki ne bi skladali z dohodki. Moj Bog, koliko novega je bilo izdati za obleko! Otroci so le morali čedneje biti oblečeni kakor prej, pa ni bilo ničesar dosti. Ko je dobil eden obleko, raztrgal jo je že drugi. Kaj hočemo, ker mora biti!

Mrak je bil priden kakor poprej. Navadna pot mu je bila v pisarno in iz pisarne domov; na izprehod je šel včasih proti večeru sam, a v nedeljo popoldne skupno s celo svojo družino. Njegovi tovariši in prodniki so ga imeli radi, ker je vsakemu ugajal njegov tih, pohlevni značaj. Za otroke je poskrbel tako-le: Najstarejša hčerka Anica, katere je bil bolj odraščala, pomagala je materi v gospodinjstvu in se hodila učiti šivati. Večkrat je rekla Mrakovu gospo: "Ni potreba, da bi bila vsaka kdove kak učena. Kdo bi kuhinjo in se ukvarjal z otroki! Naj bo dobra gospodinja, čedna je in brihka, pa če ji je sojeno, da dobi moža, ne bo mi mogel očitati, da mu nisem vzgojila žene in gospodinjce."

Danica, katere je v poprejšnem mestu ravno dovršila višjo dekliško šolo, stopila je v pripravnico, in Dorka, veselo, nagajivo dekletce, obiskovala je šteti razred. V dečkova je bilo težje. Večji, France, vedno bolehen, šil se je sicer, vendar za šole ni bil; oče ga je dal nekemu urarju za učenca. No, tudi Tone ni bil mnogo boljši. Tretji razred ljudske šole je obiskoval, oče se je v prostih urah mnogo trudil z njim, pa je le težko šlo, ker se je Tonček učil jako počasi.

"Kaj praviš, Godrnjavček, kaj praviš? Ali je res?"

"No, glavar pač ni lagal. Prav privoščim ti to, saj vem, da si davo želel."

"Hvala, prijatelj, hvala!" govoril je Mrak. "Torej vendar enkrat!"

Pograbil je klobuk, zataknil v naglici držalo za ušesa in odhitel iz pisarne. Sam ni vedel, kam bi preje, ali k glavarju ali pa domov; iznenadila ga je vesela novica. Oči so se mu lesketale, krog usten se je ponujal zadovoljen smehljaj, srce mu je hitreje utripalo in mrmral je sam s seboj: "No, to bo veselje, to bo veselje!"

Prisel je v glavno mesto. Kolika je razlika med mirnim, tihim mestecem na deželi in med glasnim, živahnim glavnim mestom. Tu je hrupa in krika, drdranja vozov in vsakovrstnega ropota. Ljudje se urno srečavajo in menjavajo v o-nih širokih in ozkih ulicah, med onimi visokimi hišami in bliščečimi prodajalniciami s sijajnimi, dolgimi napisi. Malo znanih lic, mnogo gospode, malo onega domaćega srečavanja, mnogo osebosti in napuha. V poprejšnjem bivališču so poznali gospoda Mraka vsi ljudje — staro in mlado — in tudi on je poznal še celo najmanjši paglavce, kateri so se igrali na hišnih pragovih in si nagajali po prašni cesti. V glavnem mestu ga ni poznal nihče razven njegovih tovarišev in pisarjev. Tu

di on ni skoraj nikogar poznal. Moral je iskreno priznati, da se mu je težilo po poprejšnjem bivališču in da se je težko, težko sprijateljaval z življenjem v glavnem mestu. Če je pa bilo tako njemu, še hujše je bilo njegovi soprogi in otrokom. Žene so žene: tistega prijateljskega kramljanja na hišnem pragu ali pa na vrtu preko plota z zgovorno sosedo ne bi dale za nobeden denar. Človek vendar drugemu potoži svoje bolečine, popraša za kak nasvet in zve kako novico. Novic je bilo sicer v glavnem mestu dosti, vendar te niso zanimali Mrakove soproge, ker ni poznala dotičnih oseb in manjkalo ji je tudi družine, kakoršno je imela poprej. Otroci so se popreje privadili. Res niso imeli v glavnem mestu prostornih vtovov s svetilnicami in s sladkim sadjem, niso mogli tako brezskrbno okrog skakljati kakor prej, a bilo je dosti drugih zanimivosti za preprosto otročje sree. Ona prodajalnična okna, kdo bi jih in kdaj pregledal? Videli so ondi v naravi stvari, katerih preje niti na sliki niso videli, in želeli so si le to, da bi mogli nakupiti vse one stvari. Posebno deklice, te so gledale one bogate obične gospe z dragimi klobuki, s prozornimi tančicami in s svilnatimi, pisanimi oblekami, kakoršnih je bilo vedno mnogo na ulicah. Vsa božji dan kaj novega, kaj zanimivega!

Gospod Mrak se je nastanil s svojo družino v prilično velike hiše. Stanovanje je bilo dosti tesno, temno, a drago, kakor sploh po večjih mestih. Moral se je zadovoljiti z njim, in kazalo drugače. Izprevidel je kmalo, da bo treba umerjeno in po malem živeti, ker drugače se izdatki ne bi skladali z dohodki. Moj Bog, koliko novega je bilo izdati za obleko! Otroci so le morali čedneje biti oblečeni kakor prej, pa ni bilo ničesar dosti. Ko je dobil eden obleko, raztrgal jo je že drugi. Kaj hočemo, ker mora biti!

Prince Albert se prodaja po vrednosti.

Ker smo pravilno sodili, da kadilci dajo raje prednost kakovosti kot pa premijam ali kuponom, dokazuje priznanje, ki ga je dobil Prince Albert tobak za pipo ali cigarete po celim civiliziranim svetu!

Niti narodne ali državne omejitve rabiti premije ali kupone ne morejo zabraniti prodajo Prince Albert!

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

je tobak izbrane kakovosti — in narejen po patentovanem načinu, ki odstrani pečenje ali ščegetanje! Vzelo je tri leta in premoženje, predno smo zamogli izpolniti ta način in danes lahko vsakdo, ki želi kaditi pipo ali vijti cigarete to stori brez premisleka, ne oziraje se, kako občutljiv je njegov jezik ali vrat!

Vaš okus in zadovoljnost sta nam dokaz, da je kakovost bolj zahtevana kot pa kuponi ali premije.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY
Winston-Salem, N. C.

Na zadnji strani te račice skatije boste čitali: "Process Patented July 20th, 1907."

Povsod lahko kupite Prince Albert, kjer prodajajo tobak. V rdečih skatijah po 100 ali pa v pripravljenih posodah po en ali pol funta, ki imajo na vrhu izvišilec z gobico, ki brani tobak vedno v dobrem stanju.

povedati ter marsikateri in marsikatera je prišla na njihovo jezično teltnico. Česa neki ne opazijo mlade razposajenke! Anico so takih pogovorih izprva kratkočasil, kasneje so ji bili zoprti. Nič ji ni bilo težko, ko je čez nekoliko mesecev zapustila to družino.

Od sedaj je bila Anica največ doma. Pomagala je materi in šivala. A šivanja je bilo vedno dovolj. Delala je vse potrebne stvari za domače, a v kratkem času je dobila naročila tudi od nekkih znanih gospod. Ni se sramovala sprejemati takih naročil, s katerimi si je tudi nekaj zaslužila. In zakaj bi se tudi sramovala?

Tam pri oknu je sedela ves božji dan in vrtela oni šivalni stroj. Enolično je to opravilo, in kaj čunda, če ji je oko včasih ušlo tudi na ulico, katere ni bila sicer ena izmed glavnih ulic, vendar je bila še dosti živahna.

Čez nekoliko časa je spoznala, seveda da ne po imenu, ampak po obrazu, redne obiskovalce one ulice. Mnogo ljudi je v večjih mestih, kateri v stalnem času hodijo vsak dan ista pota. Če je Anica zjutraj zgodaj vstala, prvi je bil pekarski deček, kateri je brusil po ulici s svojim košem, živčaje si najnovejšo poulično pesemico. Kmalo za njim so prišle mlekarice, potem razni delavci, drdral je mimo poštni voz, kateri je pobiral pisma po nabiralniških, pokazali so se potem najpreje učenci najnižjih razredov ljudskih šol — ti gredo najpočasneje — za njimi dijaki, učence raznih ženskih šol, a za njimi uradniki. Čim nižje so bili v plačilnih razredih, tem preje in hitreje so korakali v svoj urad. Navadila se je teh raznih ljudi. Ko je včasih vzdignila glavo od šivanja, pogledala je za trenutek na ulico in zagledala idočega tega ali onega, dejala je sebi: "Aha, sedaj je pa že toliko in toliko ura, ker gre ta mimo!" In redkokdaj se je goljufala. Ako je pa tega ali onega zmanjkalo in ga ni bilo več videti na ulici, mislila si je, da je kam premočen, da drugje stanuje, da je obolel ali pa umrl in čez nekoliko dni ga je že pozabila. Zanimal je ni nobeden bolj kakor drugi. Ravno tako rada je videla starikeve žene, katere so hodile na teg, kakor mršave uradnike, kateri so hoteli v pisarno, kakor razposajene dijakke, od katerih je mnogi švignil z očmi gori na njeno okno. Gledala jih je za kratek čas in z enakim zanimanjem enega kakor drugega.

Prišlo je pa drugače. Bil je eden od večjih praznikov, ko je imela cela Mrakova družina izlet, in to ne peš, kakor ob navadnih nedeljah, temveč vozili so se po železnici do prve postaje. Gospod Mrak je bil ob takih prilikah nekako slovesen; privoščil si je boljše smodko, pogledoval zadovoljno svojo družino in prijazno šepetal svoji soprogi:

"Stane res nekoliko več, vendar boji; bodo otroci vsaj vedeli razločevati dan od dneva. No, in ne Anica."

"Zakaj ne, saj se prav dobro zabavam v vaši družbi! Samo ne pozabite takrat name in sporočite mi!"

"Kaj ne, mama, da sporočimo gospodu Dobranu, kadar pojdemo zopet semkaj?"

"Kajpak, gospod Dobran; kar z nami pojdete, če vam bo le ljubho."

Vsem je ugajal novi znanec. Anica mu je, ko so se spuščali z razvalin, celo povedala, da ga po obrazu že precej časa pozna, ker ga je videla gredočega na ulici pod oknom. Njega je to ugodno iznenadilo, pa se je šilil z Anico:

"Čakajte, sedaj pojdem pa vselej po drugi poti v pisarno in od onod domov. Ne boste me več opazovali, ne!"

"Ali, gospod Dobran, to je bilo le slučajno," govorila je Anica. "In zaradi mene vendar ne boste hodili po daljši poti, tega ne bi rada!"

"Baš pojdem!" dejal je Dobran in pogledal prvič malo globokoje Anici v oči.

Mladenka se je stresla lahko in hitro odvrnila oči ter je bila uverjena, da Dobran ne bode tako ravnal, kakor je govoril. In ni se goljufala.

Doli v gostilni, kjer se je družbica zopet zbrala in kjer se je začela uživati bogata zaloga Mrakove mame, katero je bila doma pripravila za ta izlet, ujele so se Dobranu.

"Če vam je ljubo, gospod Dobran," rekel je gospod Mrak mlademu sopotniku, kateri je tudi izstopil na postaji, "pojdite z nami, evo — to je moja mala družinica!"

"Rad grem z vami, saj sem tako sam in ravno zato sem šel semkaj, da si ta kraj malo ogledam. V družstvu bode ugodnejše!"

Gospod Dobran se je vedel malone kakor star znanec. Šalil se je z otroki, posebno z Dorko, katere je veselo skakala ob poti, trgala cvetke, smejala se in pela; saj je bilo tako lepo in ugodno v tej božji naravi.

Ogledali so si staro malo cerkvico s počrnlimi zidovi in z malim lesenim zvonikom, katere se je prislomila na skalo. Od cerkvice je vodila pot navkreber do razvalin starega gradu, kateri je bil malone popolnoma razrušen. Grmovje je pogajalo med nekakj močnim grajskim zidovjem; vse naokrog je ležalo obilno kamenja. Malokaj je pričalo o nekdanji grajski lepoti; zato je bil pa zanimivejši razgled, kateri se je odprl na onih razvalinah. Na daleč in široko se je razprostirala širna plodna ravan, po kateri se je mirno, pa mogočno valila reka, delala zavoje in otoke ter rezala pisane travnike. Vsem je ugajalo na tem mičnem kraju, v lepi naravi. Dobran, ki je bil danes prvič tukaj, vzklilnil je večkrat glasno, občudovaje lepoto tega kraja.

"Od sedaj se popeljem pač večkrat semkaj, človek se že tako zaisi mestnega prahu in smrada."

"Ali pojdete z nami, ko bomo šli zopet semkaj!" vprašala ga je Anica.

"Zakaj ne, saj se prav dobro zabavam v vaši družbi! Samo ne pozabite takrat name in sporočite mi!"

"Kaj ne, mama, da sporočimo gospodu Dobranu, kadar pojdemo zopet semkaj?"

"Kajpak, gospod Dobran; kar z nami pojdete, če vam bo le ljubho."

Vsem je ugajal novi znanec. Anica mu je, ko so se spuščali z razvalin, celo povedala, da ga po obrazu že precej časa pozna, ker ga je videla gredočega na ulici pod oknom. Njega je to ugodno iznenadilo, pa se je šilil z Anico:

"Čakajte, sedaj pojdem pa vselej po drugi poti v pisarno in od onod domov. Ne boste me več opazovali, ne!"

"Ali, gospod Dobran, to je bilo le slučajno," govorila je Anica. "In zaradi mene vendar ne boste hodili po daljši poti, tega ne bi rada!"

"Baš pojdem!" dejal je Dobran in pogledal prvič malo globokoje Anici v oči.

Mladenka se je stresla lahko in hitro odvrnila oči ter je bila uverjena, da Dobran ne bode tako ravnal, kakor je govoril. In ni se goljufala.

Doli v gostilni, kjer se je družbica zopet zbrala in kjer se je začela uživati bogata zaloga Mrakove mame, katero je bila doma pripravila za ta izlet, ujele so se Dobranu.

"Če vam je ljubo, gospod Dobran," rekel je gospod Mrak mlademu sopotniku, kateri je tudi izstopil na postaji, "pojdite z nami, evo — to je moja mala družinica!"

"Rad grem z vami, saj sem tako sam in ravno zato sem šel semkaj, da si ta kraj malo ogledam. V družstvu bode ugodnejše!"

Gospod Dobran se je vedel malone kakor star znanec. Šalil se je z otroki, posebno z Dorko, katere je veselo skakala ob poti, trgala cvetke, smejala se in pela; saj je bilo tako lepo in ugodno v tej božji naravi.

Ogledali so si staro malo cerkvico s počrnlimi zidovi in z malim lesenim zvonikom, katere se je prislomila na skalo. Od cerkvice je vodila pot navkreber do razvalin starega gradu, kateri je bil malone popolnoma razrušen. Grmovje je pogajalo med nekakj močnim grajskim zidovjem; vse naokrog je ležalo obilno kamenja. Malokaj je pričalo o nekdanji grajski lepoti; zato je bil pa zanimivejši razgled, kateri se je odprl na onih razvalinah. Na daleč in široko se je razprostirala širna plodna ravan, po kateri se je mirno, pa mogočno valila reka, delala zavoje in otoke ter rezala pisane travnike. Vsem je ugajalo na tem mičnem kraju, v lepi naravi. Dobran, ki je bil danes prvič tukaj, vzklilnil je večkrat glasno, občudovaje lepoto tega kraja.

"Od sedaj se popeljem pač večkrat semkaj, človek se že tako zaisi mestnega prahu in smrada."

"Ali pojdete z nami, ko bomo šli zopet semkaj!" vprašala ga je Anica.

"Zakaj ne, saj se prav dobro zabavam v vaši družbi! Samo ne pozabite takrat name in sporočite mi!"

"Kaj ne, mama, da sporočimo gospodu Dobranu, kadar pojdemo zopet semkaj?"

"Kajpak, gospod Dobran; kar z nami pojdete, če vam bo le ljubho."

Vsem je ugajal novi znanec. Anica mu je, ko so se spuščali z razvalin, celo povedala, da ga po obrazu že precej časa pozna, ker ga je videla gredočega na ulici pod oknom. Njega je to ugodno iznenadilo, pa se je šilil z Anico:

"Čakajte, sedaj pojdem pa vselej po drugi poti v pisarno in od onod domov. Ne boste me več opazovali, ne!"

"Ali, gospod Dobran, to je bilo le slučajno," govorila je Anica. "In zaradi mene vendar ne boste hodili po daljši poti, tega ne bi rada!"

"Baš pojdem!" dejal je Dobran in pogledal prvič malo globokoje Anici v oči.

Mladenka se je stresla lahko in hitro odvrnila oči ter je bila uverjena, da Dobran ne bode tako ravnal, kakor je govoril. In ni se goljufala.

Doli v gostilni, kjer se je družbica zopet zbrala in kjer se je začela uživati bogata zaloga Mrakove mame, katero je bila doma pripravila za ta izlet, ujele so se Dobranu.

Moja osebna poslanica nade.

Zelim, da me pozna vsaki moč in vsaka žena v tej deželi, katere trpi na boleznih. Zelim, da me pozna vsi kot prijatelja — da vedo kdo sem in kaj sem storil v preteklosti in kaj delam sedaj. Moja slika vam lahko spričuje, da sem človek v medicinski praksi, kateri vrim že dolgo vrsto let; moji laje so danes znanele po dolgih letih študiranja, raziskavanja in dela. Skrbno sem proučil in analiziral vse tiste stare, kronične in globoko vcorjenjene bolezni, ki se tako težko zdravijo in o katerih ima mnogo drugih zdravnikov le površno znanje. Zelim, da mi vsak bolan človek in vsaka bolna žena maza svoje težkosti in taintosti; vsakemu bom dal pristen nasvet, ker želim, da sem z vsakim dober prijatelj. Pišite po brezplačno knjižico, katero vam nudim, in čimprej pošljite nazaj.

branove oči večkrat z Aničinimi. Ali je bilo to slučajno ali ne, ne vemo; ugajalo je to oboima.

Anica že dolgo ni bila tako vesela in zgovorna, kakor tistega lepega popoldneva.

(Pride še.)

Kad bi izvedel za naslov svojega brata JAKOBA KRUSIČ. Pred 4. meseci se je nahajal v Portlandu, Oregon. Kdor ve sedajno njegovo bivališče, ga prosim, da mi javi, ali se pa naj sam oglasi svojemu bratu: Frank Krusich, Box 33, Martell, Minn. (1-3-8)

VABILO

na VESELICO, ki jo priredi društvo sv. Janeza Krstnika št. 75 v Canonsburgu, Pa., dne 5. avgusta. Začetek ob 4. popodan. Vstopnina za moške je \$1.00, dame so vstopnine proste. Torej vabimo vsa domača in sosednja društva na sestanek, kar se jim povrne ob enaki priliki. Obemem pa opozarjam vse članice imenovanega društva, da se vdeleže te veselice. Kdor izostane, bo moral plačati v društveno blagajno, in sicer bližnji člani \$1, oddaljeni pa 50¢, ker čisti dobiček veselice je v pomoč društvene blagajne.

Torej na svidenje dne 5. avgusta. (1-2-8) Odbor.

Dr. LORENZ,

Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.
641 Penn. Av. II. nadst. na ulici. Uradne ure: dnevno od 9. do popoldne do 8. ure zvečer. V pet. kiha od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedežno od 10. dop. do 2. pcpol.

IŠČE SE GOZDARJE

Za delati drva; \$1.35 od klastre za rezati kemični les.

Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah.

Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd.

Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto.

I. STEPHENSON CO., Trustees, (11-7 v d) Wells, Mich.

HIŠE NA PRODAJ

nove na lahka odplačila, kakor tudi prazne lote in farne.

Zavarovanje proti ognju.

JOHN ZULICH,

1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ŽELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca se lahko uspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.

Želimo tudi, da se seznanite z našim uspešnim načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, možgna krm, semenotok, slabost možganov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katere šteje 96 strani, zastonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati vsak moški in vsaka žena; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej želite znati, kako bi dobili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni. Ne pošiljajte denarja! — pošiljate samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno ničvredna sredstva, temveč čitate to knjižico, katere je katepot k zdravju, in črpate iz nje pravocane nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite in kako se more vaša teškoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačate potrebno poštino, da dobimo pismo o pravem času.

Dr. J. RUSSELL PRICE CO.

5,1100 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštino prosto.

Ime in priimek

Štev. in ulica ali Box

Mesto

Država

